

Schoolondersteuningsplan Radarschool Jan Wouter van den Doel

Inhoud

Inleiding.....	4
1. Schoolpopulatie	5
Algemene gegevens leerlingenpopulatie	5
Samenstelling leerlingenpopulatie	6
Prognose aantal leerlingen.....	7
Kleuterversnellers en kleuterverlengers	8
Tussentijdse in- en uitstroom	9
Onderwijsresultaten.....	9
Leerlingenzorg en extra ondersteuning	10
2. Visie en missie van onze school.....	12
3. Visie op ons onderwijs	12
4. De organisatie van ons onderwijs.....	14
5. Handelingsgericht- en opbrengst gericht werken	15
5.1 HGW	15
5.2 HGW cyclus	15
5.3 Beredeneerd aanbod	16
5.4 Unit- en leerlingbespreking	17
5.5 Data	17
5.6 Data-analyse:	18
5.7 De zorgkalender	19
6. Leerlingvolgsysteem	20
7. Zorgleerlingen	21
7.1 Wat is een zorgleerling?	21
7.2 Niveaus van zorg	22
7.3 HGPD/ Groeidocument	24
7.4 Ontwikkelingsperspectief	24
7.5 Doublure of verlenging	25
7.6 Dyslexie.....	25
7.7 Hoogbegaafdheid.....	25
8. Schoolondersteuningsprofiel (SOP)	27
9. Sociaal-emotioneel	27
9.1 Kindercoach.....	27
10.Externe partners.....	29
Bijlagen:	29
Bijlage 1	30
Bijlage 2 Hulpvragen bij het duiden van data	31

Bijlage 3 Blokplan/beredeneerd aanbod.....	32
Bijlage 4 Checklist voorbereiding unitbespreking	34
Bijlage 5 Protocol Dyslexie.....	35
Bijlage 6 Analyse Cito DMT.....	38
Bijlage 7 Beleid voor meer- en hoogbegaafde leerlingen (moet aangepast worden).....	39
Bijlage 8 Schoolondersteuningprofiel (wordt bijgesteld voor juli 2021).....	40
Bijlage 9 Onderwijs aan langdurig zieke kinderen	49

Inleiding

Het is wettelijk verplicht om een zorgplan te hebben over de leerlingenzorg. Wij noemen dit het schoolondersteuningsplan.

In dit plan staat beschreven hoe we dit op de IKC Jan Wouter hebben geregeld en hoe we hiermee verder gaan in de toekomst. Met 'zorg' wordt het onderwijs op didactisch en pedagogisch gebied aan alle leerlingen bedoeld. Dit plan maakt integraal deel uit van ons schoolplan en onze schoolgids. Alle protocollen waar wij in dit plan naar verwijzen zijn op school en op de website in te zien.

De eerste vier hoofdstukken bestaan uit algemene gegevens, onze missie en visie en een beschrijving van de organisatie van ons onderwijs. In hoofdstuk 5 beschrijven wij onze handelingsgerichte werkwijze, gevolgd door hoofdstuk 6 de manier waarop wij toetsen en hoofdstuk 7, ons leerlingenvolgsysteem Parnassys.

Vanaf hoofdstuk 8 gaat het specifiek over de zorg. We beginnen met een hoofdstuk over de zorgleerlingen, gevolgd door een samenvatting van ons ondersteuningsprofiel in hoofdstuk 9. Hoofdstuk 10 gaat dieper in op de sociaal-emotionele ontwikkeling.

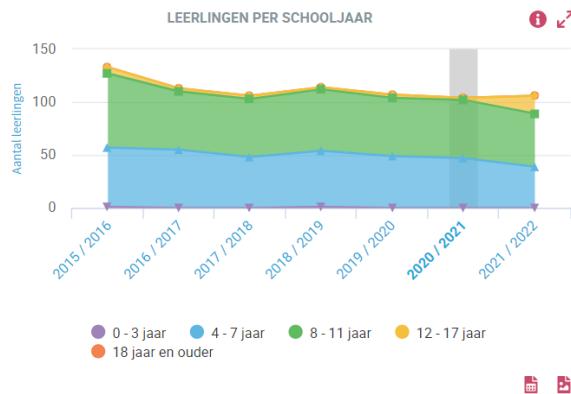
In Hoofdstuk 11 staan de zorgafspraken op schoolniveau beschreven en hoofdstuk 12 bevat informatie over onze externe (samenwerkings)partners op het gebied van zorg.

Dit schoolspecifieke plan geeft aan leerkrachten, ouders en de inspectie uitleg over hoe wij op onze school invulling geven aan de zorg.

1. Schoolpopulatie

Beschrijving van de schoolpopulatie, 1 oktober 2020

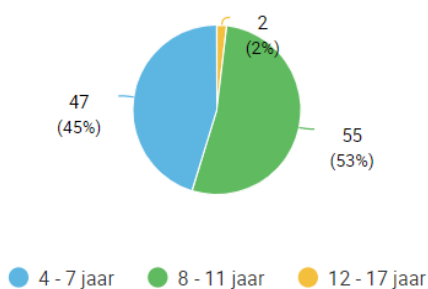
Algemene gegevens leerlingenpopulatie

Leerlingen per schooljaar

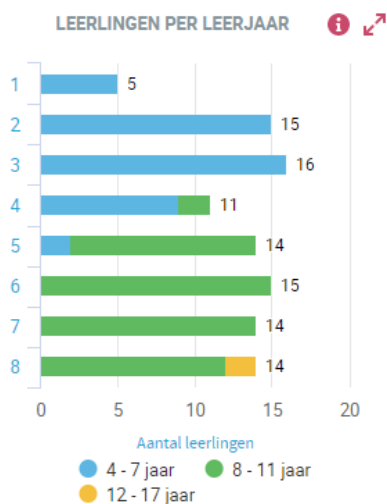
Op 1 oktober 2020 zitten er 104 leerlingen op de Jan Wouter van den Doelschool. Dit is een lichte daling t.o.v. van vorig jaar (107).

LEERLINGEN PER LEEFTIJDSCATEGORIE

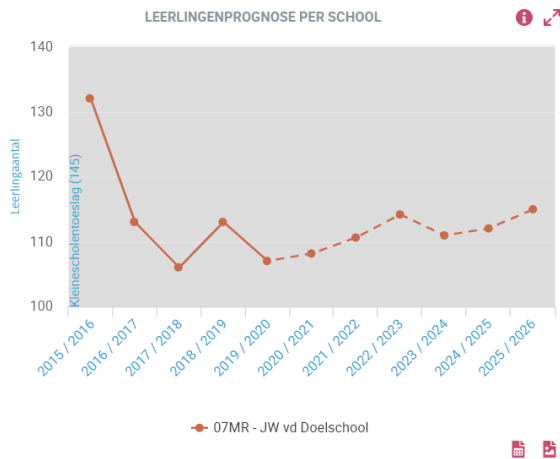
Leerlingen per leeftijdscategorie

Er zijn iets meer leerlingen in de leeftijd 8-11 jaar, dan leerlingen van 4-7 jaar. Door de verwachte instroom van 4 jarigen zullen de percentages steeds meer gelijk zijn.

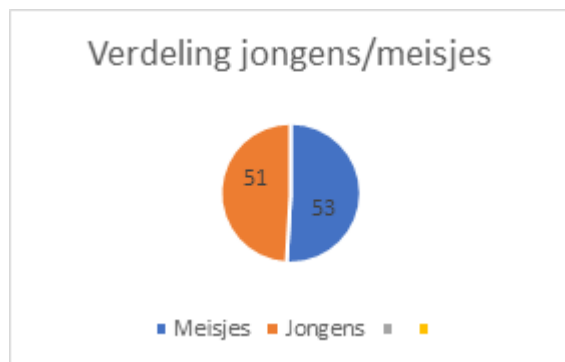
Leerlingen per leerjaar

Het aantal leerlingen per leerjaar is op school redelijk evenwichtig verdeeld. Alle leerjaren zitten tussen de 14 en 16 leerlingen, behalve leerjaar 4. Daarin zitten 11 leerlingen. In leerjaar 1 zitten 5 leerlingen. De verwachting is dat deze groep zal groeien tot 15 leerlingen.

Leerlingenprognose

Deze grafiek toont het leerlingenaantal per schooljaar en de prognose van het leerlingenaantal zoals gemaakt door DUO. De leerlingaantallen zijn weergegeven middels een doorlopende lijn. De prognoses zijn weergegeven middels een stippellijn. Het grijze vlak toont de kleine scholen toeslag. Er zit een lichte stijging in het aantal leerlingen met

Er is bijna een evenredige verdeling tussen jongens en meisjes bij ons op school.

Samenstelling leerlingenpopulatie

Wat is de schoolweging van de school op de schaal van 20 tot 40?

School	Schoolweging 2017-2018	Schoolweging 2018-2019	Schoolweging 2019-2020	Schoolweging (gemiddelde)
Radarschool Jan Wouter van den Doel	33,0	33,4	33,8	33,4

* Voor dit schooljaar is geen schoolweging beschikbaar.

Bron: vensters, schoolrapportage, oktober 2020

Brinnr.	School	Bestuursnr.	Schoolweging	2019-2020	Spreidingsgetal
07MR	JWvdD	41583	33,4	104	5,48

Bron: schoolweging, inspectie

De schoolweging loopt van 20 tot 40. Hoe hoger de schoolweging, hoe complexer de leerlingenpopulatie. Een hoge schoolweging voorspelt lage eindresultaten en veel belemmerende thuiskenmerken. Het spreidingsgetal (tussen circa 3-9) geeft informatie over de uniformiteit van de leerlingenpopulatie gelet op de gezinskenmerken. Een lage score geeft aan dat de thuiskenmerken van de leerlingen van een school dicht bij elkaar liggen (homogeen) en een hoge score laat zien, dat de thuiskenmerken van de leerlingen zeer heterogeen zijn.

Deze berekening komt van het CBS en wordt bepaald op basis van de volgende vijf kenmerken:

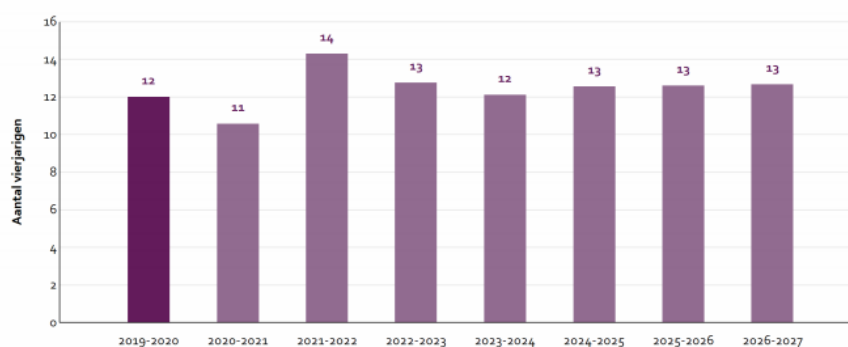
1. Het opleidingsniveau van beide ouders
2. Het herkomstland van de moeder
3. De verblijfsduur van de moeder in Nederland
4. Het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders op school
5. Of de ouders in de schuldsanering zitten

		Spreiding					
Scho olw egin g			<-Homogene groep Minimaal differentiëren			Heterogene groep -> Maximaal differentiëren	
			Ze er klein (3-4)	Klein (4-5)	Gemiddeld (5-7)	Groot (7-8)	Ze er groot (8-9)
	Voorspelt hoge resultaten	Ze er laag (20-23)					
		Laag (23-27)					
		Gemiddeld (27-33)					
	Voorspelt lage resultaten	Hoog (33-37)			33,4 5,48		
		Ze er hoog (37-40)					

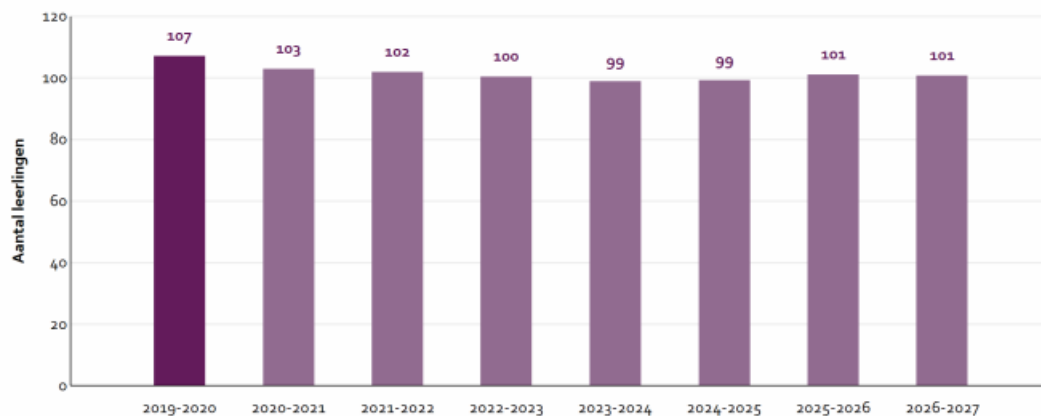
Onze schoolweging is 33,4 en ligt hiermee net iets aan de hoge kant. Onze leerlingenpopulatie is gemiddeld met een spreidingsgetal van 5,48. Dit betekent dat de thuiskenmerken van de leerlingen redelijk dicht bij elkaar liggen.

Prognose aantal leerlingen

Hoeveel vierjarigen zijn er het afgelopen jaar op de school ingestroomd en wat is de verwachting voor de komende jaren?

Hoeveel leerlingen had de school het afgelopen jaar en wat is de verwachting voor de komende jaren?

Bron: Vensters PO

Kleuterversnellers en kleuterverlengers

Wat was het percentage **kleuterversnellers** de afgelopen jaren?

	2015-2016		2016-2017		2017-2018		2018-2019		2019-2020	
Aantal leerlingen	1	-	1	-	2	-	2	-	2	-
Gemiddelde	6,67%	12,84%	7,14%	13,08%	11,76%	12,88%	14,29%	13,09%	18,18%	13,13%
Driejaarsgemiddelde			4,6%	12,9%	8,5%	12,9%	11,1%	13%	14,7%	13%
	School		Vergelijkingsgroep							

Wat was het percentage **kleuterverlengers** de afgelopen jaren?

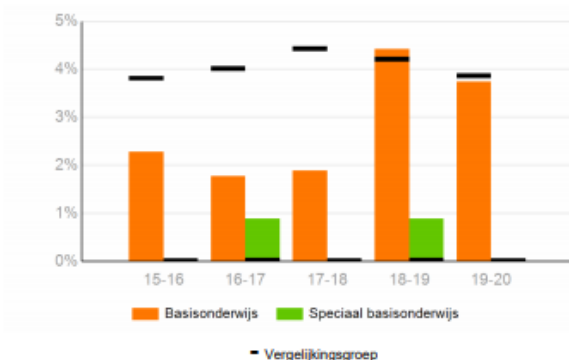
	2015-2016		2016-2017		2017-2018		2018-2019		2019-2020	
Aantal leerlingen	1	-	1	-	1	-	0	-	1	-
Gemiddelde	8,33%	4,85%	5,88%	4,75%	9,09%	4,59%	0%	4,6%	6,25%	4,34%
Driejaarsgemiddelde			6,8%	5%	7,8%	4,7%	5%	4,6%	5,1%	4,5%
	School		Vergelijkingsgroep							

N.B.: Een kleuterversneller is een leerling in leerjaar 3, die voor de eerste of tweede keer in het basisonderwijs zit en die jonger is dan 6 jaar. Een kleuterverlenger is een leerling in leerjaar 2 die voor de derde keer in het basisonderwijs zit en die 6 of 7 jaar

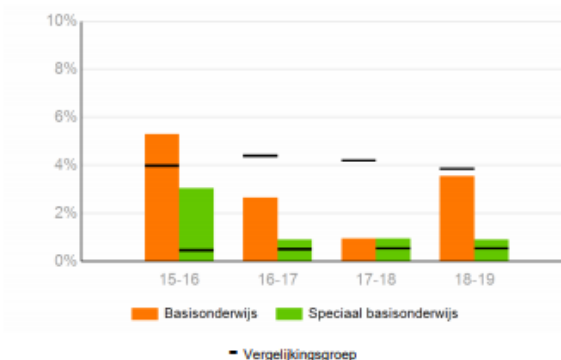
Bron: Vensters PO

Tussentijdse in- en uitstroom

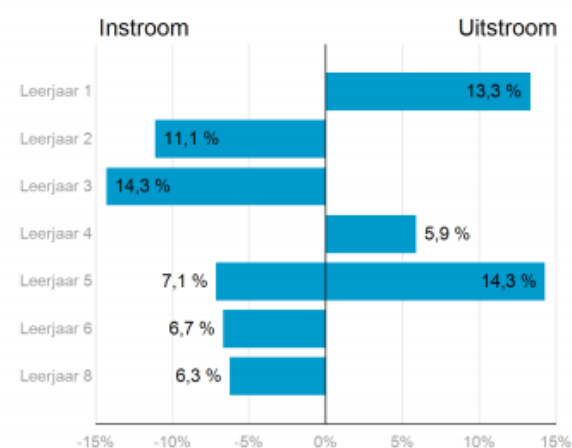
Hoeveel procent van de leerlingen is **overgestapt** naar deze school de afgelopen jaren, uitgesplitst naar onderwijstype?

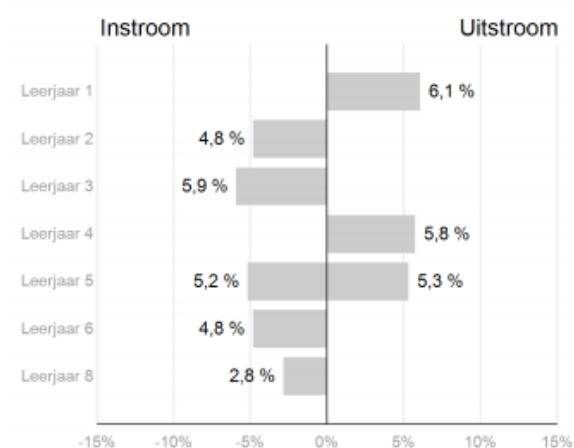
Hoeveel procent van de leerlingen is **overgestapt** van deze school de afgelopen jaren, uitgesplitst naar onderwijstype?

Hoeveel procent van de leerlingen zijn **overgestapt** van en naar deze school in **2018-2019**, uitgesplitst naar leerjaar?

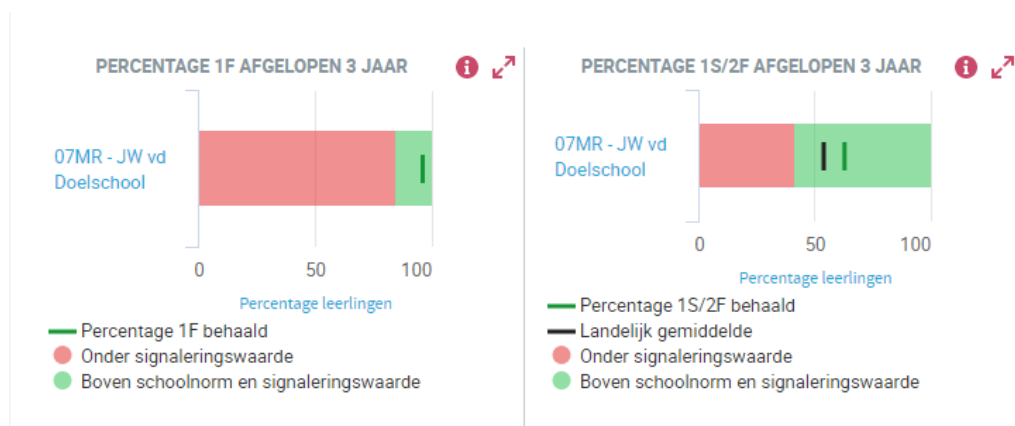

Wat is het gemiddelde van alle scholen in de vergelijkingsgroep in **2018-2019**?

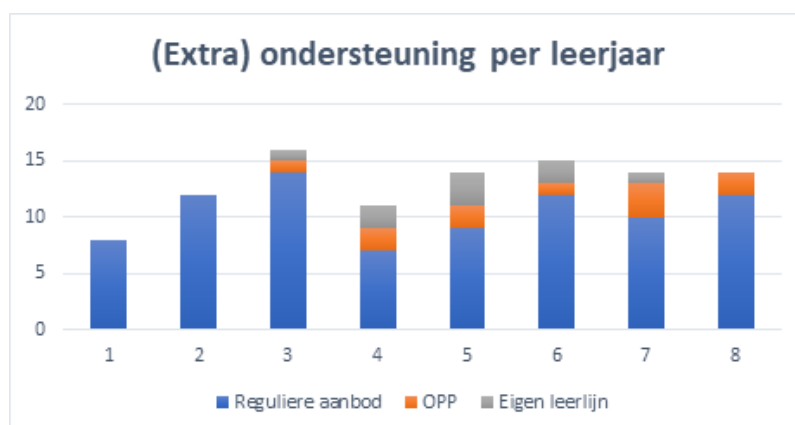
Onderwijsresultaten

School	Schooljaar	Schoolweging	Percentage	Percentage	Aantal leerlingen	Deelgenomen leerlingen	Lezen		Rekenen		Taalverzorging	
			1F 3jrs	1S/2F 3jrs			1F	1S/2F	1F	1S/2F	1F	1S/2F
07MR - JW vd Doelschool	2017 / 2018	32.80	100.0	63.2	10	10	1	9	4	6	4	6
07MR - JW vd Doelschool	2018 / 2019	32.80	97.3	59.5	15	15	4	11	7	7	5	8
07MR - JW vd Doelschool	2019 / 2020	33.41	96.0	62.7	0	0	0	0	0	0	0	0

De resultaten van ons onderwijs liggen in de afgelopen drie jaar, zowel op 1F als 1S/2F niveau boven de schoolnorm en signaleringswaarde en boven het landelijk gemiddelde.

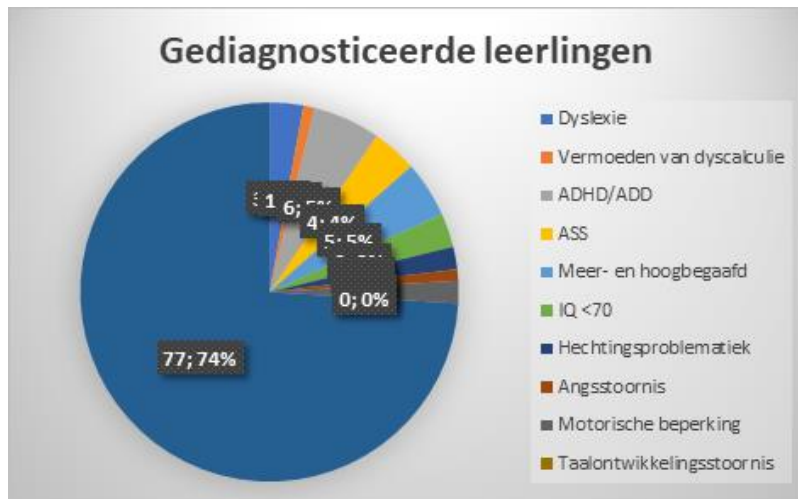
Leerlingenzorg en extra ondersteuning

Deze grafiek geeft weer hoeveel leerlingen werken met een eigen leerlijn of een OPP en extra ondersteuning krijgen.

Bron: vensters PO

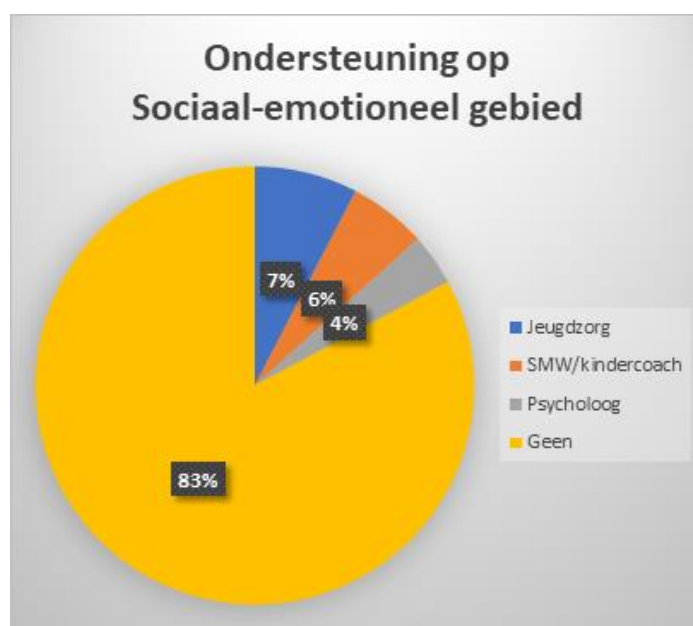
Van de 104 leerlingen heeft 23% een diagnose wat een belemmerende factor kan zijn en waarbij de leerling behoefte heeft aan specifieke ondersteuning intern en/of extern.

We hebben 68 gezinnen op school. 27 % van deze gezinnen is gescheiden. Dit betekent dat deze kinderen opgroeien in één of twee éénoudergezinnen en/of een samengesteld gezin.

17% van onze leerlingenpopulatie krijgt externe ondersteuning op sociaal emotioneel-gebied. 7% loopt bij jeugdzorg en 4% bij een psycholoog. 6% heeft gesprekken met een kindercoach of de schoolmaatschappelijk werkster.

2. Visie en missie van onze school

Onze visie

We bieden het kind een uitdagende, kansrijke en veilige omgeving waar het optimaal tot groei kan komen en de zorg krijgt die het nodig heeft. Het kind en de ouders zijn actief betrokken bij deze ontwikkeling. We vinden structuur en rust belangrijk voor onze kinderen en werken vanuit vertrouwen en respect. We hebben plezier in het werken op de Jan Wouter en geven dit plezier door aan de kinderen.

Onze missie

Kindcentrum Jan Wouter is een voorziening voor kinderen van 0-13 jaar in de wijk Poortambacht in Zierikzee. Ons kindcentrum staat open voor iedereen en wil elk kind de kans geven zich te ontwikkelen tot een betrokken burger in de maatschappij. We vinden het belangrijk dat elk kind zich in het kindcentrum thuisvoelt, dat het gehoord en gezien wordt en tot optimale ontwikkeling kan komen. Eigenaarschap, bewegen, communicatie, je goed kunnen uitdrukken en taalontwikkeling zijn belangrijke speerpunten. Onze vijf kernwaarden zijn: samen, kansrijk, zorgzaam, vertrouwen en plezier.

3. Visie op ons onderwijs

Visie op onderwijs

Het onderwijs op de `Jan Wouter` gaat uit van de verschillen tussen kinderen en komt tegemoet aan de basisbehoeften van kinderen: relatie, competentie en autonomie (= adaptief onderwijs)

Relatie:

Ik voel me veilig, ik voel me thuis, ik hoor erbij.

De behoefte om emotioneel vrij te zijn.

De relatie met ouders/ verzorgers onderhouden, de relatie met andere kinderen.

Het ontwikkelen van vriendschappen.

Competentie:

Ik kan het, ik ben iemand.

De uitdaging groot te willen worden.

De ontwikkeling van samen spelen en werken.

De omgang met de omgeving en de materialen.

De competentie met betrekking tot het omgaan met de wereld

Autonomie:

Ik wil het zelf, ik kan wat.

De ontwikkeling van de zelfbeleving, de zelfredzaamheid, de zelfstandigheid.

Kinderen leren zelfstandig werken door ;

.. te leren de opgegeven taken goed te plannen en op tijd af te hebben.

.. regelmatig de gelegenheid te krijgen om zelf informatie op te zoeken en te verwerken.

.. voor de groep informatie te presenteren bijv. voor een spreekbeurt of leespromotie.

Visie op de brede ontwikkeling en leren

We streven naar een vorm van onderwijs waarbij elk kind en de persoonlijke ontwikkeling centraal staat. We gaan uit van de behoeften en het welbevinden van elk kind. Ieder kind is uniek en wordt in zijn/haar waarde gelaten. Het kind krijgt normen en waarden aangereikt vanuit het christelijk geloof om een wijs mens te worden en goed voor anderen te kunnen zijn.

In ons onderwijs leren we de kinderen basisvaardigheden op sociaal (ik en de ander), emotioneel (ik en gevoel), cognitief (ik en het leren), motorisch (ik en bewegen) en creatief (ik en vindrijkheid) gebied.

Elk kind dagen we uit en stimuleren we om tot leren te komen en talenten te ontplooien. Een kind dat zich goed voelt heeft ruimte voor het leerproces.

Handelingsgericht werken is daarnaast een vorm van werken die we toepassen en erop gericht ons te leiden door het ontwikkeling- en leerproces van het kind (zie hoofdstuk 5).

Door orde, rust en veiligheid te bieden is er een basis voor een goede leer- en leefomgeving waarbij het kind verantwoordelijkheid leert dragen voor het eigen doen en laten.

Visie op opbrengsten en zorg in het onderwijs

Als school streven we naar duidelijke leerlijnen en hoge doelen, om zo te werken aan de kwaliteit van ons onderwijs. Opbrengstgericht werken is hier een belangrijk onderdeel in. Daarbij houden we rekening met de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen en de talenten van leerlingen en leerkrachten.

Leerkrachten werken aan de ontwikkeling in hun beroep, ze werken samen en leggen rekenschap af over hun handelen. Daarnaast werken ze aan relaties met kinderen, ouders en collega's.

De school draagt een grote verantwoordelijkheid voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Ieder kind volgen we door het doen van observaties, formatieve en summatieve evaluatie, ouder- en kindgesprekken en het bij houden van het leerlingvolgsysteem.

Visie op schoolklimaat

In de school werken we aan een sfeer die in en rond de school veilig en vertrouwd is. In deze omgeving komt elk kind tot leren. Hiermee houden we ook rekening bij de inrichting van de lokalen en de school. Een open en uitnodigend karakter voor iedereen met een positieve communicatie naar elkaar.

Als leerkrachten werken we aan teamvorming, we willen het samen doen met leerlingen, ouders en leerkrachten.

Ouders zien we als partners in het proces van opvoeding en onderwijs en we willen hen hierbij betrekken. Wij willen zo een omgeving aanreiken die ieder het gevoel geeft dat we in deze school samen verder komen tot wereldmensen

Visie op maatschappelijke positionering

Als school zijn we steeds in ontwikkeling en we willen graag bij blijven in de veranderingen in onderwijsland en de wereld om ons heen. De school profileren we door veranderingen toe te passen.

In 2019 is de samenwerking met Kibeo (kinderopvang, peuterspeelzaal) uitgemond in een Kindcentrum.

De school wil graag een maatschappelijke rol spelen in de wijk waar de school staat en heeft ambities om zich te ontplooien tot een "Brede school"

Een "Brede school" biedt kinderen een stimulerende en uitdagende leeromgeving zodat kinderen hun talenten leren ontdekken en ontwikkelen.

Een brede school is een netwerk van voorzieningen voor kinderen, jongeren en gezinnen in de buurt, (denk aan opvang, zorg, welzijn, sport en cultuur) met de school als middelpunt. In onze school kunnen leren en bewegen samengaan en ons verder brengen in de wereld om ons heen.

4. De organisatie van ons onderwijs

Kindgericht onderwijs

We streven naar samenhangend en betekenisvol onderwijs in een rijke leeromgeving, waardoor leerlingen zich meer betrokken voelen bij hun eigen ontwikkelingsproces.

We werken vanuit drie bouwen waarbinnen diverse stamgroepen functioneren. De onderbouw bestaat uit groep 1-2-3, de middenbouw uit groep 4-5-6 en de bovenbouw uit groep 7-8. Binnen deze bouwen zijn kleinere stamgroepen geformeerd, met vaste leerkrachten die steeds meer de rol van coach op zich gaan nemen.

In elke bouw werken elke dag 2 leerkrachten die de kinderen in de bouw begeleiden.

Uiteindelijke doel is dat één van de leerkrachten instructies verzorgt aan kleine groepjes (bijv. de rekenspecialist geeft 3 of 4 korte kernachtige instructies aan 8-10 kinderen achter elkaar). De andere leerkracht loopt rond, helpt bij korte vragen en voert coachgesprekken met de kinderen waar hij/zij coach van is. Tijdens deze gesprekken worden de doelen, de activiteiten, de behoeften en de interesses van het kind besproken, zodat het daarna weer zelf verder kan. We streven ernaar nog beter aan te sluiten bij de ontwikkeling en behoeften van de kinderen. Door ze meer eigenaar te maken van hun leerproces voelen ze zich medeverantwoordelijk, zijn ze zich bewust van hun eigen doelen en kunnen ze hiermee vaak zelfstandig aan de slag.

Unitonderwijs

In het schooljaar 2019-2020 is IKC Jan Wouter van den Doel gestart met unit-onderwijs. IKC Jan Wouter van den Doel streeft ernaar om zo goed mogelijk recht te doen aan de verschillen in leerbehoeftes en talenten van kinderen. Met de keuze voor het werken in units komen we tegemoet aan deze verschillen. Kinderen laten zich qua ontwikkeling niet “vangen” in één leerjaar.

VVE

Sinds december 2018 is de Jan Wouter van de Doelschool een officieel IKC. Dat houdt in dat we intensief samenwerken met Kibeo. Op deze manier kunnen we de doorgaande lijn van 0 tot 13 jaar monitoren en op de juiste manier inspelen op de behoefte van onze leerlingen.

Onze school biedt voor- en vroegschoolse educatie aan. We werken samen met de peuterspeelzaal/het kinderdagverblijf in het gebouw van de school, Kibeo. We gebruiken daarbij Schatkist. Binnen Kindcentrum Jan Wouter wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke visie en missie waarbij het belang van het kind voorop staat. De leerkrachten van groep 1 & 2 werken nauw samen met de pedagogische medewerkers van Kibeo aan een gerichte aanpak voor peuters en kleuters. De oudste peuters komen 1 x per week in de onderbouwwunit om deel te nemen aan het onderwijsaanbod. De jongsten van groep 1 gaan 1 x in de week op bezoek in de peutergroep.

Vanaf de peutergroep wordt de ontwikkeling van een kind nauwkeurig gevolgd. Elk schooljaar wordt aan een aantal gezamenlijke thema's afgesproken en gezamenlijke activiteit uitgevoerd. Als het kind van de peutergroep overgaat naar de onderbouw van school, vindt er een “warme overdracht” plaats.

Ambities en prioriteiten

In het schooljaar 2020-2021 zullen we het unitonderwijs verder uitwerken. We zoomen in op de leerontwikkeling van de leerlingen aan de hand van leerlijnen. Ook zullen we meer ruimte gaan bieden aan de culturele ontwikkeling van de leerling. Bij de ontwikkeling van dit cultuuronderwijs zoeken we de samenwerking met verschillende verenigingen die op het eiland actief zijn. Denk hierbij aan de lokale balletschool, de muziekvereniging, de toneelvereniging, kunstenaars en de diverse musea.

Naast de school is er een schooltuin geformeerd samen met de wijk. Dit is een gezamenlijk initiatief van de school en de wijkraad. Het is de bedoeling dat leerlingen mee gaan helpen in de schooltuin.

Voor verdere informatie rondom schoolontwikkeling, verwijzen naar ons school- en jaarplan.

5. Handelingsgericht- en opbrengst gericht werken

5.1 HGW

Door Handelingsgericht werken (HGW) willen wij de kwaliteit van ons onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen verbeteren. Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van de kindkenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften het betreffende kind heeft. Het onderwijs wordt daarop aangepast. Handelingsgericht werken gaat uit van zeven principes:

1. **Onderwijsbehoeften** van de leerlingen centraal stellen. Denk aan de instructie, de leertijd en uitdaging.
2. **Afstemming** en wisselwerking tussen kind en zijn omgeving: de groep, de leerkracht, de school en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat het kind nodig heeft.
3. **De leerkracht doet ertoe**. Hij kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken.
4. **Positieve aspecten** zijn van groot belang. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van het kind, maar ook van de leerkracht, de groep, de school en de ouders. Als een leerkracht een negatief beeld heeft van de leerling, dan zie hij vaak alleen nog maar het negatieve gedrag. Het is belangrijk dat de leerkracht dan zoekt naar positief gedrag, dan zijn er meer mogelijkheden om het probleem op te lossen.
5. **Constructieve samenwerking** tussen school en ouders. De verantwoordelijkheid voor initiatief ligt bij de school. Maar de school geeft wel de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders duidelijk aan.
6. **Doelgericht werken**. Het team formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal emotioneel functioneren. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijndoelen. De doelen worden geëvalueerd volgens de HGW-cyclus (zie hieronder). Ze worden SMARTI geformuleerd.
7. De werkwijze van school is **systematisch en transparant**. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

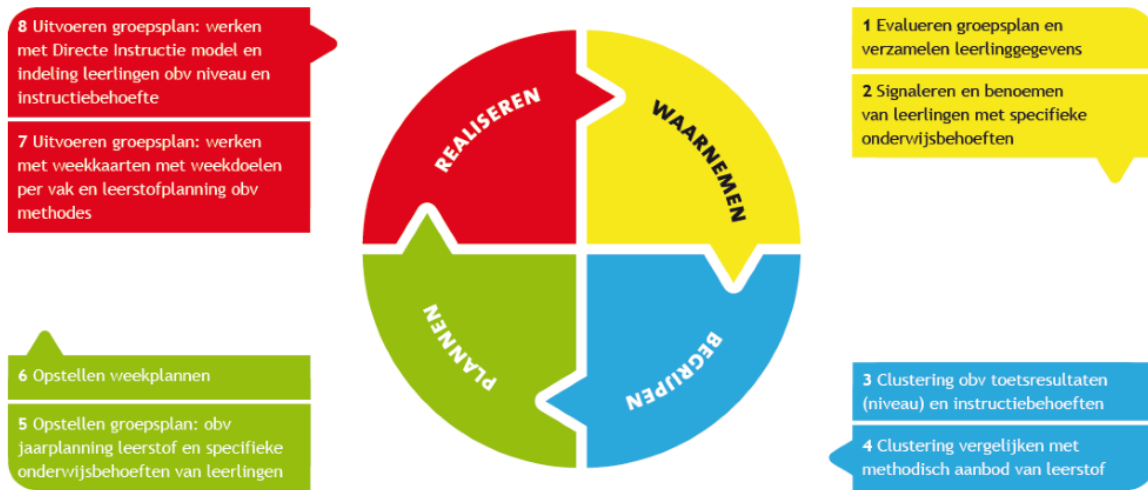
5.2 HGW cyclus

Hieronder staat een schematische weergave van het handelingsgericht werken.

Deze cyclus is een hulpmiddel om de zorg op groepsniveau en individueel concreet te maken. Op groepsniveau benoemt de leerkracht de onderwijsbehoeften van de leerlingen in zijn groep in een groepsoverzicht. De leerkracht doet dit ook op individueel niveau voor de leerlingen die extra begeleiding nodig hebben. Deze cyclus kent vier fasen:

1. **Waarnemen**: Evalueren, data-analyseren, observeren, formatieve evaluatie, kind en kind-oudergesprekken, etc.
2. **Begrijpen**: Analyseren, clusteren o.b.v. data en instructiebehoeften.
3. **Plannen**: De leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften clusteren en een blokplan opstellen.

4. Realiseren: Het blokplan in de praktijk uitvoeren, dag- en weektaken, gerichte en gedifferentieerde instructie.

Om verzamelde gegevens goed te kunnen interpreteren, is het van belang te reflecteren op beïnvloedbare onderwijskenmerken. Denk hierbij aan leertijd, leerstofaanbod, didactisch en pedagogisch handelen, klassenmanagement en het schoolklimaat. In bijlage 2 staan vragen die de leerkracht kan helpen bij het interpreteren.

5.3 Beredeneerd aanbod

Groepsoverzicht

De onderwijsbehoefte is wat een leerling nodig heeft om een bepaald doel te bereiken. Om achter de onderwijsbehoeften van een leerling te komen, brengen we in kaart wat de stimulerende factoren (wat gaat goed?) en belemmerende factoren (wat beïnvloedt deze leerling negatief?) zijn. Deze factoren van de leerlingen zetten we in een groepsoverzicht (zie *bijlage 1*). Daarna bekijken we wat de leerling en de leerkracht nodig hebben om een bepaald doel te behalen.

Blokplan

N.a.v. verschillende data (waaronder methode- en niet-methode gebonden toetsen, formatieve evaluatie en kindgesprekken), wordt er een blokplan opgesteld voor een periode van 5 à 6 weken (zie *bijlage 3*).

In dit plan wordt er beschreven wat er wordt gedaan en hoe dit wordt aangepakt. De leerlingen zijn hierbij geclusterd in kleine instructiegroepen op niveau en instructiebehoften. [format blokplan](#)

Themaplanning groep 1 en 2:

Voor groep 1 en 2 zijn er themaplanningen, waarop gedifferentieerd activiteiten worden uitgewerkt.

Kindplan:

Wij vinden het belangrijk dat kinderen eigenaar worden van hun eigen leerproces. Het kind kijkt samen met de leerkracht bewust naar zijn of haar eigen handelen, leren en functioneren en denkt gericht na over mogelijkheden en doelen.

Ontwikkelpunt: Aanpak en planning:

We willen onze leerlingen eigenaar maken van hun eigen ontwikkeling. We streven ernaar met ieder kind samen een kindplan op te stellen. We brengen daarbij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte in kaart. De leerkracht stippelt met de leerling een plan en route uit, waarbij leerdoelen worden vastgesteld. Het plan wordt ook geëvalueerd met het kind. Voor de kinderen die bij UnIQ zitten, wordt er een kindplan opgesteld.

Groeidocumenten

De leerkrachten maken en evalueren (indien nodig samen met de IB-er) 2 x per jaar de groeidocumenten. Hierin zit ook het OPP.

De groeidocumenten worden door de ouders besproken en ondertekend. Dit wordt opgeslagen in Parnassys. Ouders ontvangen ook een uitdraai.

Ontwikkelingsperspectief

Indien nodig, wordt in samenwerking met de schoolbegeleider, een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Kinderen met eigen programma met een ontwikkelingsperspectief zijn uitzonderingen.

Ontwikkelingsperspectieven kunnen worden opgesteld voor kinderen van wie het IQ bekend is en leerlingen, die op 3 niet-methodetoetsen slechts 4 DLE's omhoog gaan. Hier kun je van een trend spreken. Voordat een ontwikkelingsperspectief wordt gemaakt kan overleg plaatsvinden met de orthopedagoog. Zij kan ook een WISC afnemen, indien nodig.

5.4 Unit- en leerlingbespreking

De leerkracht is primair verantwoordelijk voor de zorg aan de leerling in zijn of haar klas. Dit kan worden ondersteunt door de I.B-er of de schoolbegeleider en collega's en (adjunct)directeur.

3x per jaar (november, februari, juni) vindt een unit- en leerlingenbespreking plaats met de IB-er en de leerkrachten van de betreffende unit. De leerkrachten bereiden zich voor met behulp van het unit- en leerlingbesprekingsformulier (zie bijlage). In februari en juni worden de IEP-toetsen afgenomen, de leerkrachten analyseren de data en gebruikt deze informatie bij het opstellen van de blokplannen. Vanuit IEP wordt het excel-bestand toetsoverzichten geëxporteerd. Hier worden conclusies aan verbonden en nieuwe streefdoelen en eventuele groeps- en schoolacties opgesteld. Deze informatie gebruikt het MT voor het opstellen van een schoolanalyse.

De leerkracht zorgt dat het groepsoverzicht, de geëvalueerde blokplannen, het laatste blokplan en de streefdoelen en acties uiterlijk één week van tevoren bij de IB-er zijn ingeleverd. In de laatste week van de zomervakantie vindt de overdracht plaats naar het volgende leerjaar onder begeleiding van de intern begeleider.

5.5 Data

Summatief en formatief toetsen

Om de ontwikkeling van onze leerlingen goed te kunnen volgen nemen wij methode en niet-methode gebonden toetsen af. Daarnaast evalueren we formatief, dit is nog wel volop in ontwikkeling. Tools die nu worden ingezet, zijn o.a. wisbordjes, af luisteren, gesprekjes, inschalen en quizen.

Wij bespreken de analyses in unit- en teamverband.

IEP LVS en Cito-DMT

In februari en juni worden vanaf groep 3 de toetsen IEP-LVS afgenomen volgens de zorgkalender. Wij nemen alleen de DMT toetsen af van CITO voor groep 3, 4 en 5. En eventueel individuele leerlingen uit de bovenbouw. De leerkracht evalueert deze toetsen. (Zie ook bijlage 10).

Methode-toetsen

In het kader van kindgericht onderwijs, is het de bedoeling vanuit leerlijnen te werken en denken we na over hoe we het summatieve toetsen willen inzetten. Op dit moment wordt in de middenbouw gewerkt met voortoetsen en methode-toetsen bij het rekenen. Bij taal, spelling, begrijpend lezen, studievvaardigheden en de zaakvakken worden in de midden- en bovenbouwunit de methodetoetsen afgenomen. In leerjaar 3 worden de methode-toetsen van technisch lezen afgenomen.

Bij de leerlingen waar een vermoeden is van dyslexie, verwijzen wij naar het dyslexieprotocol voor ernstige leesproblemen. (Zie bijlage 3)

Voor spelling kan tussentijds een PI-dictee worden afgenomen. (volgens HP)

IEP Eindtoets

In groep 8 wordt in april de eindtoets van IEP afgenomen.

Data sociaal-emotioneel

Voor het noteren van de vorderingen op sociaal emotioneel gebied gebruiken we Kanvas. Ook vullen we hierin het sociogram.

In oktober/november vullen we het sociogram in vanaf leerjaar 4.

In januari vullen we de leerkracht- en leerlingenvragenlijst en de sociale veiligheidslijst in van Kanvas (5-8) en de lijst Vensters (gr. 5-8)

Na de invulling van de vragenlijsten/sociogram kan men aanbevelingen/adviezen en pedagogische informatie opvragen bij Kanvas om interventies toe te passen.

Voor verdere informatie over de sociaal-emotionele ontwikkeling, verwijzen wij naar de kwaliteitskaarten Burgerschapsvorming, Sociale veiligheid en het anti-pestprotocol.

5.6 Data-analyse:

Op groepsniveau worden de toetsen geanalyseerd door de leerkracht. De leerkracht kijkt naar de groei van de individuele leerlingen en van de hele groep. We vergelijken de leerlingen met zichzelf, het groepsgemiddelde en het landelijk gemiddelde (vergelijkbare scholengroep en algemeen). Op basis van de analyse worden concrete leerdoelen en acties voor de komende periode opgesteld. (Zie bijlage 4).

De leerkracht bespreekt de resultaten en de plannen/acties vervolgens met de unit-collega's en de intern begeleider. Leerkrachten kunnen verdiepingsvragen stellen en adviezen geven. Vervolgens worden de resultaten en plannen aan het team gepresenteerd.

Op schoolniveau

Analyse van de schoolresultaten vindt 2 x per jaar plaats met de adjunct-directeur en de IB'er. De nieuwe streefdoelen worden vastgesteld. De schoolresultaten worden samen met het schoolteam verder geanalyseerd. De door de leerkracht genoemde punten worden aan de analyse van de directeur en IB'er toegevoegd. De leerkrachten denken zo mee over de analyse van de schoolresultaten. Indien nodig wordt het lesprogramma of de aanpak in de groep aangepast of worden er op schoolniveau maatregelen genomen.

Bovenschools niveau

In het MT/IB overleg worden de toetsen op Radarniveau geanalyseerd. Bij analyse van niet-methode gebonden toetsen worden ook de gegevens van de methodetoetsen meegenomen. De kwaliteitscoördinator maakt een bovenschoolse analyse.

5.7 De zorgkalender

	Augustus	September	Oktober	November	December	Januari
Toetsen			Herfst-signalering VLL gr. 3	IEP gr. 8 periode 1		IEP lvs Gr. 3-8 DMT 3, 4, 5 Winter-signalering VLL gr.3
Vragenlijsten			Sociogram 4-8			Kanvas lln. en leerkracht vragenlijst. Gr. 5-8 Sociale veiligheidslijst Vensters PO 5-8
HGW-cyclus	Overdracht lln. met ib	Start-gesprekken ouder/kind	Unit- en leerlingbespreking met ib	Portfolio-gesprekken Voorlopig advies gr. 8	Analyse + plannen maken voor gr. 8	
OGW						
	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli
Toetsen	IEP lvs Gr. 3-8 DMT 3,4, 5	Lente-signalering VLL gr. 3 OSO gr.8	Eindtoets gr. 8		IEP lvs gr.3-8 DMT 3, 4, 5 Zomer-signalering VLL gr. 3	

Vragenlijst en en onderzoek en	Tevredenheidsonderzoek Vensters PO ouders/ Leerlingen/ Medewerkers	SIDI gr. 1-8 Uiterlijk afname sociale veiligheids-lijst 5-8				
HGW-cyclus	Data-analyse op leerling- en groepsniveau Leerkracht en unit Unit- en leerlingen-bespreking met ib Definitief advies gr. 8	Portfolio-gesprekken ouder/kind Presentatie resultaten op schoolniveau			Data-analyse op leerling- en groepsniveau Leerkracht en unit Unit- en leerlingen-bespreking met ib	Portfolio-gesprekken en op aanvraag Voorlopige Advies-gesprekken gr.7
OGW	Analyse IEP lvs periode 1 Evalueren en opstellen nieuwe plannen				Evalueren en opstellen n.a.v. Analyse IEP Eind	

Oudercontacten

De leerkracht onderhoudt in principe de contacten met ouders. Eventueel na overleg, kan dit ook door of met de R.T.-er of de I.B.er worden gedaan.

Oudergesprekken worden kort beschreven in Parnassys. In een aantal gevallen wordt het verslag door ouders ondertekend. B.v. bij verlenging leertijd, onderzoeksaanvragen ect.

6. Leerlingvolgsysteem

Parnassys

Bij ons op school wordt gebruik gemaakt van het administratiesysteem Panassys. In het leerlingvolgsysteem worden alle toetsgegevens verzameld van de IEP-toetsen, Cito-toetsen en de methodetoetsen. Ook verslagen en gesprekken over leerlingen worden hierin opgeslagen.

Het leerlingdossier wordt opgebouwd in Parnassys. De overdracht van BAO naar VO gaat via het digitaal overdrachtdossier (OSO).

Ontwikkelpunt: Wat registreren we wel/niet in Parnassys.

Snappet

Steeds meer gegevens worden ook in Snappet opgeslagen. Hiermee kunnen dagelijks de resultaten van de leerlingen worden gevolgd.

Digikeuzebord

In leerjaar 1, 2 en 3 wordt de ontwikkeling van de kinderen bijgehouden in het digikeuzebord.

Portfolio

Wij zijn overgestapt van een rapport naar een portfolio. Dit is nog in ontwikkeling. In de portfolio zitten de overzichten van de IEP-toetsen, de ontwikkelcirkel en het kindrapport. Daarnaast zitten er werkstukken, foto's, diploma's, ect. in.

7. Zorgleerlingen

7.1 Wat is een zorgleerling?

Een zorgleerling is een leerling, die speciale zorg en begeleiding nodig heeft.

Een zorgleerling valt uit op 1 of meer ontwikkelingsgebieden gedurende een periode van 6-12 maanden.

- Sociaal-emotioneel (een ernstige vorm van faalangst of een erg laag zelfbeeld)
- Gedragsproblemen (de leerling veroorzaakt voor zichzelf of de groep problemen, zodat de leerling en/of de groep niet meer adequaat kunnen functioneren)
- Werkhoudingsproblemen (de leerling heeft een zwakke werkhouding en motivatie)
- Cognitieve/didactische ontwikkeling (b.v. dyslexie, dyscalculie, leerpotentieel)
- Motorische ontwikkeling (bijzonderheden t.a.v. grove en/of fijne motoriek)
- Lichamelijke ontwikkeling (fysieke gezondheidsproblemen)
- Spraaktaalontwikkeling (problemen met mondelinge taal, communicatie, passieve en actieve woordenschat)

Wij streven ernaar ieder kind die zorg te geven die het nodig heeft. Kinderen met specifieke behoeften of problemen worden extra begeleid. Deze kinderen worden primair binnen onze eigen school opgevangen door de groepsleerkracht samen met de intern begeleider. Alle mogelijkheden die onze school heeft om het kind die extra zorg te bieden die het nodig heeft, zullen worden aangewend. Dat kunnen hulpvoorzieningen binnen en buiten de eigen klas zijn. Dit kan plaatsvinden door de eigen groepsleerkracht, door de leerkrachtondersteuner of een onderwijsassistent.

7.2 Niveaus van zorg

Binnen onze school zijn verschillende zorgniveaus. Leerlingen zijn verschillend. Iedere leerling heeft een eigen onderwijsbehoefte. Om tegemoet te komen aan al deze verschillen, bieden we passend onderwijs op drie niveaus en daarnaast de mogelijkheid voor een individueel niveau. Ons doel is om leerlingen zoveel mogelijk te laten functioneren binnen een subgroep. (niveau 1,2,3)

Niveau	Beschrijving niveaus	Doelen	Oudercontacten
Basis Groep Niveau 1	Algemene zorg op groepsniveau Leerling heeft geen bijzonderheden, volgt programma op groepsniveau	Cito doelen C/B/A niveau Cito DMT IEP: Voor groep 6 t/m 8: gem. 10 ontwikkelpunten per leerjaar. Voor de groepen 3 t/m 5 moeten IEP dit nog berekenen aan de hand van de data die ze dit jaar genereren.	10-minuten-gesprekken

Verlengde instructiegroep Niveau 2	Extra zorg op groepsniveau • Signalering (bijv. na toetsafname) of door leerkracht / ouders • Overleg met intern begeleider • Specifieke doelen worden in blokplan vast gelegd • Tijdens evaluatie wordt besloten of de doelen zijn gehaald en wat de onderwijsbehoefte van de leerling is. • Leerling met significante terugval	Cito doelen: Lage D/E DMT IEP: Voor groep 6 t/m 8: gem. 10 ontwikkelpunten per leerjaar. Voor de groepen 3 t/m 5 moet IEP dit nog berekenen aan de hand van de data die ze dit jaar genereren.	Zorggesprek op afspraak Ouders worden ingelicht door leerkracht. Er wordt een evaluatiemoment afgesproken
Subgroep plus Niveau 3	Verdieping zorg op groepsniveau Leerling heeft meer uitdaging nodig, kan verdiepen of verrijken. (zie HB beleid) UniQ.: zie procedure	Cito doelen A/A+ DMT IEP: Ontwikkelcore boven landelijk gemiddelde.	10-minuten-gesprekken, indien nodig op afspraak.
Individuele zorg Niveau 4	Speciale zorg op schoolniveau (HGPD) • Zorgvraag vermelden in formulier 'Handelingsplan Gerichte Proces Diagnostiek' • (HGPD) gesprek met externe deskundige, bepalen aanpak • Tijdens evaluatie wordt besloten of : ➤ de hulp verlengd wordt in niveau 3 ➤ de leerling terug gaat naar niveau 2 of 1 ➤ de leerling door gaat naar niveau 4	Doelen op maat, afstemmen op de leerling. IEP: Eigen streefdoel	Zorggesprek op afspraak Ouders geven toestemming Gesprek met leerkracht, extern deskundige, zorgcoördinator en eventueel met ouders. Inzetten van kindercoach Groeidocument met OPP. Er wordt een evaluatiemoment afgesproken

Externe zorg Niveau 5	Externe zorg • Aanvraagformulier of afspraak met trajectbegeleider van het samenwerkingsverband Kind-op-1 wordt ingevuld door IB-er en de leerkracht en ouders. De aanvraag kan ook zonder trajectbegeleider worden ingevuld. • Ambulante begeleiding / aanvraag O3 start • Leerling wordt aangemeld bij O3 voor toelaatbaarheidsverklaring S(B)O • ONL- aanvraag voor dyslexieonderzoek bij ernstige, enkelvoudige dyslexie. • Auris (cluster 2) • Overleg met Jeugdzorg, SMW, CJG	Doelen op maat, afstemmen op de leerling. IEP: Eigen streefdoel	Zorggesprek op afspraak Ouders geven toestemming Gesprek met leerkracht, extern deskundige, zorgcoördinator en ouders Verdere coördinatie ligt bij ambulant begeleider. Ouders vragen ONL onderzoek aan. School vult benodigde formulieren in.
--	---	--	---

7.3 HGPD/ Groeidocument

Leerlingen met specifieke hulpvragen of een veelomvattende problematiek kunnen worden in een HGPD-bespreking met de schoolbegeleider besproken.

Groeidocument formulieren zijn te vinden in Sharepoint: bibliotheek-zorg-groeidocumenten.

Welke leerlingen komen in aanmerking voor groeidocument (en eventueel HGPD)?

Leerlingen met een eigen ontwikkelingsperspectief.

Leerlingen met een zorgarrangement.

7.4 Ontwikkelingsperspectief

We proberen leerlingen zo lang mogelijk bij de basisgroep te houden, indien nodig aangevuld met extra hulp en begeleiding.

Leerlingen met een achterstand van een half jaar tot een jaar kunnen worden gezien als een leerling met specifieke behoeften. Voor deze leerlingen kan een ontwikkelingsperspectief worden gemaakt. (OPP)

Een OPP is verplicht voor leerlingen met een zorgarrangement.

Er zijn verschillende factoren, die het uitstroomperspectief kunnen bepalen. Door het in kaart brengen van de belemmerende en stimulerende factoren krijgen we een beeld van de mogelijkheden van de leerling.

We gaan uit van drie componenten:

1. Factoren in het onderwijs (samenstelling van de groep, leerkrachtvaardigheden)
2. Factoren in het kind (leerpotentieel, dyslexie, dyscalculie, sociale vaardigheden, zelfbeeld, zelfredzaamheid, spraak-taalontwikkeling, werkhouding en taakaanpak, concentratie zelfstandig werken, motorische ontwikkeling, fysieke gezondheid)
3. Factoren in de omgeving van het kind (gezin en leefomgeving)

Een kind kan eventueel worden getest op IQ. Op basis van dit IQ kan de school in samenhang met de bovengenoemde factoren een eindperspectief bepalen en/of op basis van eerdere meetmomenten een voorspelling doen van het eindniveau (verwachte uitstroomprofiel) van het kind. De onderbouwing bevat een weergave van de belemmerende

en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs. Het opstellen van het OPP gebeurt door de leerkracht en IB-er. Nog vragen aan Martineke.

De school stelt per half jaar reële, doelgerichte en ambitieuze tussendoelen en zet deze in een format voor het OPP.

De leerkracht is de uitvoerder van het OPP en blijft verantwoordelijk voor en behoudt de regie over het OPP. De leerkracht kan altijd een beroep doen op de intern begeleider.

De ouders worden ook betrokken bij het opstellen en volgen van het OPP. Dit wordt elk half jaar besproken met de ouders.

De leerlingen met een onderwijsarrangement hebben een OPP, ook als zij voldoende met de basisstof van de groep meekunnen.

Criteria beoordeling inspectie:

1. Is er een realistisch OPP?
2. Zijn er heldere tussendoelen?
3. *Ontwikkelen de leerlingen naar verwachting? (80 % van deze leerlingen moet naar verwachting scoren)*

7.5 Doublure of verlenging

Het unitonderwijs maakt het mogelijk dat een kind niet meer hoeft te doubleren. Een kind kan met een eigen programma in zijn eigen unit blijven. Wanneer de leerresultaten stagneren en de ontwikkeling dusdanig achterblijft bij de ontwikkelingsleeftijd, kan het kind eventueel een jaar extra in een unit blijven (verlenging). Wij vinden dit alleen verantwoord als we ervan overtuigd zijn dat het kind er echt baat bij heeft.

7.6 Dyslexie

Voor leerlingen met dyslexie volgen we het dyslexieprotocol (zie bijlage 5 en 6). Dit is beschikbaar voor groep 1 t/m 8. In principe volgen de leerlingen de "gewone" leerstof. Extra oefening op lees/taalgebied zal hierbij nodig zijn. Kinderen met dyslexie hebben bij toetsen recht op extra leestijd. Een aantal kinderen is gebaat bij het vergroten van de teksten. Bij leestoetsen kunnen de teksten bij deze leerlingen in ieder geval worden vergroot. Leerkrachten kunnen de lesgebonden toetsen en CITO-toetsen DMT eventueel vergroten. IEP kan met voorlezen worden gebruikt. Ook bij begrijpend lezen is dit toegestaan. Wij gebruiken in de onderbouw/middenbouw het programma BOUW. Dit is voor kinderen, waarbij een vermoeden is van dyslexie of een leerling met migratieachtergrond. Als compenserend middel gebruiken wij in de midden- en bovenbouw de tool Read & Write.

7.7 Hoogbegaafdheid

Schoolniveau

Naast leerlingen met een achterstand, hebben we ook te maken met leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong (de meer- of hoogbegaafde leerlingen). (Zie bijlage 7). Ook op hun specifieke behoeften spelen we in: een extra verrijktprogramma, het compacten van methodes en het aanbieden van het juiste materiaal (o.a. Pittige Plus en Talentenlijn). Daarnaast kunnen de leerlingen een schaakprogramma volgen (digitaal en fysiek met ondersteuning van de schaakvereniging). Ook is het mogelijk om een vreemde taal te leren. (digitaal)

Snappet biedt veel mogelijkheden om de leerstof gedifferentieerd aan te bieden. De + opdrachten worden op niveau van de leerling aangeboden.

Er wordt gewerkt aan een nieuw beleidsplan voor meer- en hoogbegaafden op schoolniveau. De stuurgroep ondersteunt hierbij.

Sidi-protocol

Om meer- of hoogbegaafde kinderen te signaleren maken we gebruik van het Sidi-R Protocol voor signalering en diagnostisering van intelligente en (hoog)begaafde kinderen, van Jan Kuipers.

Het protocol bestaat uit drie fasen. In de signalering gaat men ervanuit dat een diagnostisch traject (tweede fase) in gang kan worden gezet nadat men informatie heeft verkregen op vijf mogelijke manieren:

1. Naar aanleiding van het aanmeldingsgesprek met ouders van nieuwe leerlingen;
2. Vanuit de groepssignalering door de leerkracht in de groep
3. Naar aanleiding van ouders die hun vermoeden dat hun kind een ontwikkelingsvoorsprong of een hoge begaafdheid heeft uitspreken
4. Naar aanleiding van een gesprek met de leerling zelf als hij uitspreekt zich te vervelen in de groep
5. Naar aanleiding van medeleerlingen die bepaalde klasgenoten aanmerken als talentvol

Signalering van meerbegaafde kinderen

In de praktijk betekent het dat in alle groepen het protocol wordt ingevuld. Elke leerkracht vult een groepslijst in waarbij gekeken wordt naar de mogelijkheden van alle kinderen. De kinderen die hierbij opvallen gaan door naar de diagnosefase.

Diagnose

Zowel de leerkracht als de ouders vullen een uitgebreide vragenlijst in. De vragen zijn gericht op:

- de ontwikkeling als baby en peuter
- schoolse vaardigheden
- vrijetijdsbesteding
- de taalvaardigheid
- de rekenvaardigheid
- overige intellectuele vaardigheden
- spelvaardigheden

Contact met de ouders

In een gesprek met de ouders, de leerkracht en (indien nodig met IB-er) worden de ingevulde lijsten besproken. De informatie van ouders is voor school van groot belang, zij hebben veel kennis over hun eigen kind. Samen wordt de aanpak van de komende periode besproken.

Bovenschools

Radar heeft bovenschools een plusklas opgezet, waarbij 10-15 kinderen voor een periode van minimaal 20 weken een plaatsing krijgen. Deze klas heet UniQ. Zie beleidsplan UniQ. Er is een bovenschoolse stuurgroep samengesteld, die zich buigt over de voortgang van de plusklas en het schoolbeleid van de individuele scholen. Daarnaast is er een ontwikkelteam waarin elke school vertegenwoordigd wordt.

8. Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In het schoolondersteuningsprofiel omschrijft de school hoe leerlingen met een extra ondersteuningsvraag begeleid worden. En welke middelen de school hiervoor ter beschikking heeft. Ook het contact met de ouders hierover komt aan bod. Leerlingen met een extra ondersteuningsvraag hebben die ondersteuning nodig vanwege bijvoorbeeld een lichamelijke- of verstandelijke beperking, een chronische ziekte, een gedragsprobleem of een leerstoornis.

Hieronder staat een korte samenvatting van ons schoolondersteuningsprofiel (SOP). In *bijlage 8* is het volledige SOP terug te vinden.

Samenvatting schoolondersteuningsprofiel

Als kindcentrum bieden we de kinderen de juiste hulp en ondersteuning. We vragen arrangementen aan waar nodig en regelen extra begeleiding binnen of buiten de klas. Sinds we werken met bouwen en er meerdere leerkrachten tegelijk werkzaam zijn in de betreffende bouw, is het streven nog meer individuele begeleiding te kunnen verzorgen. Daarnaast willen we de extra gezichten in de klas stroomlijnen en zoveel mogelijk zorg binnen de groep inrichten in plaats van daarbuiten. In juni 2021 ligt er een nieuw SOP.

9. Sociaal-emotioneel

De sociaal-emotionele vorming krijgt bij ons voldoende aandacht. Wij bieden in alle klassen de Kanjertraining aan. Indien nodig wordt er ook een training Rots en Water ingezet. We maken gebruik van de kapstokregels en we gebruiken "Goed van start". Voor verdere informatie verwijzen wij naar de kwaliteitskaart burgerschap en sociale integratie. Wij monitoren de voortgang m.b.v. Kanvas. Daarnaast heeft Radar een kindercoach en hebben wij contacten met maatschappelijke instellingen, zoals Jeugdzorg, schoolmaatschappelijk werk.

9.1 Kindercoach

Binnen Radar is een kindercoach beschikbaar voor kortdurende hulp op sociaal-emotioneel gebied. De leerlingen worden aangemeld via de IB-er. SMW biedt ook kortdurende hulp voor kinderen op dit gebied. Aanmelden via IB-er.

Kindercoachingslijn Radarscholen

Op elke school zijn kinderen die op sociaal-emotioneel vlak een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken. Dit kunnen kinderen zijn die in een moeilijke situatie zitten, zoals echtscheiding of rouw. Maar ook kinderen die geen vriendjes hebben, gepest worden, zich moeilijk kunnen concentreren of weinig weerbaar zijn kunnen veel baat hebben bij kindercoaching. De leerkracht kan dit in een volle klas niet altijd bieden, hoe graag hij/zij dat ook zou willen. Een kindercoach kan hierbij ondersteunen. Na een kortdurend traject zit het kind weer beter in zijn vel. Dit is fijn voor het kind zelf en zijn ouders, maar ook voor de leerkracht en de klasgenoten.

Wat doet een kindercoach?

Een kindercoach gaat ervan uit dat alle antwoorden in het kind zelf zitten en het kind wordt zich hiervan bewust als het in staat wordt gesteld zelf die antwoorden te zoeken, te vinden en te gebruiken.

Kindercoaching start, na de intakeprocedure met het zoeken en vaststellen van een concreet doel voor het kind. Het verschil met een leerkracht is dat de kindercoach zelf geen kennis inbrengt, maar de kennis van het kind stimuleert en ontwikkelt.

Wat kunnen we bieden binnen Radar?

		Traject	Voor wie	Duur	Verslagleg-ging
Intern traject	Kindercoaching in de school, bekostigd door Radar.	Hulpvraag vanuit de school. De aanvraag wordt ingediend bij de kindercoach. Op basis van de intake wordt gekeken of de kindercoach wordt ingezet. De kindercoach komt hiervoor op school.	Hulpvraag vanuit school. Kinderen die op sociaal-emotioneel vlak een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken. Faalangst, onderpresteren, depressief, weinig weerbaar, gepest, pester, clownesk gedrag, concentratie-problemen, hooggevoelig enz.... Een gevoel bij een kind dat er iets is, maar je weet niet wat.	-Intake met ouders en leerkrachten, kan ook via de telefoon. -Maximaal 6 sessies.	-kort verslag naar leerkracht -Overzicht uren en kort verslag naar Kees
Extern traject	Kindercoaching buiten de school, bekostigd door ouders.	Hulpvraag vanuit de ouders of vervolgtraject van school.	Hulpvraag van ouders. Kinderen die in een moeilijke situatie zitten, zoals echtscheiding en rouw.		- Overleg ouders en eventueel school

SMW-gesprekken:

SMW biedt ook soortgelijke gesprekken met kinderen aan. Hiervoor wordt een intake ingestuurd naar SMW (ingevuld door school en ouders). De gesprekken worden op school gehouden. De SMW-er houdt ook contact met de ouders.

10.Externe partners

Ondersteuningsteam:

Dit team bestaat uit de schoolverpleegkundige (GGD), SMW en de IB-er. Zij overleggen 6-8 keer per jaar. Ouders worden ook uitgenodigd of kunnen zelf een aanvraag doen. Het gaat om kleine opvoedingsvragen en/of informatie over mogelijkheden om doorverwezen te worden naar meer gespecialiseerde zorg.

CJG:

Een plek, waar ouders, verzorgers, kinderen tot 23 jaar en professionals terecht kunnen over al hun vragen t.a.v. opvoeden en opgroeien. Zij denken mee, geven praktische tips en kijken welke oplossing bij iemand past.

Jeugdzorg

Netwerkberaad:

De school neemt deel, indien mogelijk, aan het netwerkberaad. Een netwerkberaad wordt gevormd door mensen, die met elkaar, een bepaalde situatie willen veranderen.

Zo'n situatie kan zijn: problemen met de opvoeding, eenzaamheid of er alleen voorstaan, dreiging van huiselijk geweld, overlast in de buurt. Deelnemers zijn mensen die voor de betrokkenen van belang zijn, familie, vrienden, burens, hulpverleners, school. Met elkaar zoeken naar een oplossing is de kracht van het netwerkberaad. Resultaat is een plan om mee aan de slag te gaan.

Veilig thuis

Een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling.

School vraagt advies, volgt de meldcode en geeft informatie als er extern een melding is gemaakt.

Schoolmaatschappelijk werk

De school kan schoolmaatschappelijk werk inschakelen bij problemen in de thuissituatie op het gebied van opvoedingsondersteuning en hulpverlening. Het is laagdrempelig. SMW biedt hulp door verbinding te realiseren tussen de basiszorg in de school en (gespecialiseerde) zorg buiten de school.

De SMW-er kan ook op school gesprekken voeren met leerlingen. Een aanvraagformulier is te vinden in de zorgmap. Aanvraag in overleg met IB-er.

Verwijsindex

De Verwijsindex is een systeem waarin professionals kunnen vermelden dat zij zorg bieden of betrokken zijn bij uw kind. Het doel van de Verwijsindex is om professionals die betrokken zijn bij een gezin met elkaar in contact te brengen om samen met u de best passende ondersteuning/begeleiding te bieden.

Bijlagen:

GROEPSOVERZICHT GROEP 1-8

Leerkracht:

1. Welke doelen bepaal je voor en met dit kind?
2. Wat heeft dit kind nodig om deze doelen te kunnen bereiken? (Gebruik de hulpzinnen instructie, opdrachten, activiteiten, werkvormen, materialen, taken, leeromgeving, feedback, groepsgevoel, leerkracht en/of ouders)

[illegible]

Bijlage 2 Hulpvragen bij het duiden van data

Vragen die de leerkracht kunnen helpen bij het begrijpen (duiden):

Wat zie ik in de data:

- Vergelijk de data met de gestelde standaarden/eigen streefdoelen, wat valt je op?
- Wat zijn de verschillen tussen de scores nu en de vorige keer?
- Wat zijn de verschillen tussen de verschillende groepen/leerlingen?
- Op welke leerlingen had het onderwijs een groot effect?
- Op welke leerlingen had het onderwijs geen of weinig effect?
- Welke verschillen zie je?
- Haal je op dit moment de opbrengsten wat betreft de gemiddelde uitstroom?

Leertijd:

- Heb ik de leertijd uit de basisgroep ingeroosterd? En is deze tijd ook echt besteed aan instructie, verwerking en afsluiting?
- Heb ik de extra verwerkingstijd voor de leerlingen in de verlengde instructiegroep geroosterd en georganiseerd?
- Heeft de verkorte instructiegroep leertijd groei doorgemaakt?
- Moet ik de leertijd in de basisgroep ophogen indien ik de schoolstandaard niet haal met het merendeel van de leerlingen?
- Kan ik de leertijd in de basisgroep inkorten indien ik de schoolstandaard gemakkelijk haal met het merendeel van de leerlingen? Zodat deze leertijd besteed kan worden aan een ander vakgebied? Besteed ik de tijd ook volgens de voorgeschreven lesopzet in het basisarrangement? Zo nee, aan welk onderdeel besteed ik teveel tijd en hoe komt dit?

Didactisch handelen:

- Heb ik me gehouden aan de tijden voor de verschillende onderdelen van de les? Zo niet, waar gaat veel leertijd naartoe en hoe kan ik dit veranderen?
- Voer ik steeds alle bewust gekozen didactische vaardigheden in mijn lesmodel uit?
- Waren alle leerlingen betrokken bij mijn instructie?
- Weten leerlingen wat ze moeten doen in iedere fase van het lesmodel?
- Hoe sluit ik de les meestal af? Gericht op het leerdoel en/of op het proces?

Bijlage 3 Blokplan/beredeneerd aanbod

Blokplan Rekenen					
Groep	Bloknr.		Leerkrachten:		Datum:
Hoofdoelen van het blok	Looptijd plan:		Extra accenten		
Hier vermeld je puntsgewijs de ongeveer 5-7 belangrijkste leerdoelen van dit blok. Het gaat hierbij om de beheersingsdoelen, leerinhouden die aan het einde van dit blok in de methodetoets worden getoetst. Vaak komen in een blok leerinhouden uit verschillende domeine aan bod (getallen & getalbewerkingen, meten, meetkunde, etc.). Zorg ervoor dat de doelen die je beschrijft, dekkend zijn voor de inhoud van het blok en overeenkomen met de onderdelen die in de bloktoets worden getoetst.			Indien uit de analyse van de laatste methodetoets zaken naar voren komen die nog klassikaal extra aandacht behoeven, kun je die op deze plaats vermelden. Dit kunnen leerinhouden zijn die de methode in dit blok niet behandelt, maar waarvan jij vindt dat ze nog veel aan bod moeten komen.		
			Automatisering saccenten		
			Hier geef je kort en duidelijk aan waar je automatiseringsoefeningen zich de komende periode op gaan richten.		
Didactisch gereedschap Rekenstrategieën			Reken- didactisch materiaal		
Hier geef je de namen weer van de strategieën die je de leerlingen gaat aanleren deze periode. Bijv. rijgmethode voor optellen en aftrekken tot 100 optellen tot 20 door gebruikmaking van dubbelen en bijna-dubbelen.			Hier beschrijf je of en welk reken-didactisch materiaal je inzet om zaken voor leerlingen inzichtelijk te maken. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het rekenrekje, MAB-materiaal, tegeltjes, stokbroden, breukenstroken, etc.		

Contexten			Modellen/visualiseringen		
Hier beschrijf je welk type contexten je gebruikt om getallen, bewerkingen of begrippen betekenis te geven voor leerlingen. Bijv. bussen (optellen en aftrekken gr. 3), handen (tafel van 5, gr. 4), kortingssituaties winkel.			Hier geef je puntsgewijs aan welke modellen je gebruikt om het rekenen te visualiseren. Hierbij kun je denken aan de lege getallenlijn, oppervlakte model (vermenigvuldigen) HET-schema, verhoudingstabel, etc.		
Groepsindeling Basisgroep		Intensieve groep		Plusgroep	
		Conclusies uit foutenanalyses		Analyse voor plusleerlingen	
Aandachtspunten		Speciale didactiek		Aanvullingen programma	

Bijlage 4 Checklist voorbereiding unitbespreking

Tijdens een groepsbespreking staan het groepsoverzicht en het groepsplan centraal. Doel is het groepsplan te realiseren. Het is daarom van groot belang dat je zelf aangeeft welke punten en vragen je hebt. Deze checklist is bedoeld als een middel om dit helder te krijgen. Je hoeft dus niet alle vakjes in te vullen.

Unitbespreking groep: d.d. ingevuld door:

Bespreekpunten en vragen betreffende:	Concrete bespreekpunten:
<i>Organisatie, sfeer en communicatie</i> - Hoe verloopt het klassenmanagement en zelfstandig werken? - Hoe verloopt de samenwerking tussen leerlingen onderling en met jou? - Hoe verlopen de gesprekken met ouders? - Waar ben je tevreden over? - Welke twijfels heb je nog?	
<i>Leerlingen die extra/andere begeleiding nodig hebben</i> Is het gelukt om de leerlingen te signaleren die: - extra en/of andere begeleiding nodig hebben? - meer uitdaging en verdieping nodig hebben?	(voorbereidend) rekenen, taalontwikkeling, Spelling, technisch lezen, begrijpend lezen, logopedie/Fysiotherapie
<i>Leerlingen waarvan je hun onderwijsbehoeften nader wilt bespreken</i> - Wat is precies je vraag bij die leerlingen? - Bij welke leerlingen denk je aan nader onderzoek? - Bij welke leerlingen denk je aan aanmelding voor een lln.bespreking of zorgteam met welke vraag? - Welke voorbereiding is daarvoor nodig? - Wie zou je bij die bespreking willen uitnodigen en waarom?	
<i>Clustering van leerlingen</i> - Welke vragen/twijfels heb je over het clusteren? - Is deze clustering voor jou haalbaar qua organisatie? - Wat zijn jouw ontwikkelpunten en begeleidingsvragen?	
<i>Opstellen van het groepsplan</i> - Welke vragen heb je bij de doelen voor de hele groep, de subgroepjes of een individuele leerling? - Welke vragen heb je over het onderwijsaanbod voor de hele groep, de subgroepjes of een individuele leerling? - Is duidelijk wanneer, hoe en door wie er geëvalueerd wordt of de doelen bereikt zijn?	
<i>Realiseren van het groepsplan</i> Hoe ziet het er volgens jou in de praktijk uit? - Hoe maak je de vertaling naar de week- en dagplanning? - Waar twijfel je over en wat zijn je vragen? - Hoe schat jij in dat de samenwerking met de andere betrokkenen zal verlopen? - Wat heb jij nodig aan ondersteuning of begeleiding om je groepsplan uit te voeren? - Welke observatie- en/of bespreekpunten heb je voor een eventueel groepsbezoek?	

Wanneer is er sprake van ernstige enkelvoudige dyslexie?

Er zijn twee criteria:

1. Het vaardigheidsniveau van lezen op woordniveau en/of spellen ligt significant onder hetgeen van de leerling, gegeven de leeftijd en omstandigheden, gevraagd wordt.
Concreet: op drie reguliere toetsmomenten moet een leerling bij de 10% zwakst scorende lezers behoren (E-scores)
2. Het probleem in het aanleren en toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau blijft bestaan, ook wanneer voorzien wordt in adequate remediërende instructie en oefening (didactische resistentie)
Concreet: Je moet naast de extra hulp voor de “blauwe groep” kinderen nog extra instructie en remediering hebben aangeboden. (1 uur per week)

Alleen als aan deze twee criteria is voldaan heeft het zin een dyslexieonderzoek aan te vragen bij ONL. Ouders kunnen terecht bij het RPCZ, Waterschoot, PI Spello of een ander particulier bureau.

De leerlingen, die aan de bovenstaande criteria voldoen, kunnen via de gemeente bekostiging krijgen voor onderzoek en extra hulp door een dyslexie-specialist. Ouders melden hun kind aan voor ONL. School vult een protocol in.

Hierbij moet je aangeven welke “interventies” je naast je reguliere zorgaanbod hebt gegeven. Ook moet je naast de reguliere toetsen nog andere toetsen afnemen.

Concreet:

In je groepsplannen moet je aangeven welke extra zorg je geeft in je groep. Dit komt dus naast het reguliere aanbod voor je blauwe groep! Alleen extra oefening is niet genoeg. Je moet ook extra instructie geven. Dit moet je duidelijk in je plan vermelden. Er moet naast de verlengde instructie nog 1 uur per week extra geoefend worden met de leerlingen. Extra af te nemen toetsen: auditieve synthese en analyse, letterkennis, fonementoets, woordenschat, begrijpend lezen, PI-dictee.

Welke leerlingen komen in aanmerking voor extra “interventies” ?
(Dus bovenop de normale zorg.):

- Alle leerlingen uit groep 1 en 2, die moeite hebben met fonemisch bewustzijn en/of signalen hebben die kunnen wijzen op een mogelijke dyslexie (de “dangerous signs”). Leerlingen, die in leerlingvolgsysteem een achterstand hebben bij de leesvoorwaarden.
- Leerlingen, waarvan de ouders leesproblemen hebben gehad, zijn ook risicoleerlingen. Daarom vragen wij bij de intake of er leesproblemen zijn/waren bij de ouders.
- Alle leerlingen uit groep 3 die op de herfstsignalering uitvallen.
- Alle leerlingen uit groep 3 tot met 8 die E-scores hebben op lees- en/of spellingtoetsen.

Voor de leerlingen in groep 2 en 3 is het programma BOUW beschikbaar (zie hieronder)

De extra hulp c.q. interventies zijn te vinden in de boeken van het masterplan dyslexie (groep 1-4 en 5-8)

Compenserende maatregelen:
Read and write is beschikbaar voor dyslectische leerlingen.
Extra tijd, voorleesfunctie IEP

Bouw

Bouw wordt ingezet voor leerlingen, waarbij in de kleutergroepen en groep 3, een risico is op aanwezigheid van leesproblemen of (indien nodig) leerlingen met een migratie-achtergrond. Bouw is een computerondersteunend tutorbegeleid programma om ernstige leesproblemen te reduceren.

Het afnemen van toetsen bij leerlingen met dyslexie

Wanneer kunt u nu welke hulpmiddelen of aanpassingen inzetten bij leerlingen met dyslexie, zonder dat de resultaten te sterk beïnvloed worden?

Advies van Cito

Het advies van Cito voor aanpassingen voor leerlingen met dyslexie is in lijn met de algemene richtlijn die Cito hanteert voor het gebruik van hulpmiddelen en aanpassingen bij toetsen. In principe adviseren wij om alle leerlingen de toetsen onder dezelfde omstandigheden te laten maken en dus

de voorgeschreven afname-instructies te volgen. Dit in verband met de vergelijkbaarheid van de resultaten van leerlingen met die van anderen in hun groep en de normgroep. Er kunnen omstandigheden zijn die het noodzakelijk maken om toch bepaalde aanpassingen te doen of hulpmiddelen toe te staan. De vragen die u bij elke aanpassing moet stellen, zijn:

- Meet de toets nog steeds wat hij moet meten?
- Leidt de aanpassing tot overcompensatie, waardoor de leerling bevoordeeld wordt ten opzichte van andere leerlingen?

Hulpmiddelen en aanpassingen bij de LVS-toetsen

Hulpmiddelen

Een groot deel van de LVS-toetsen is zowel in een papieren als in een digitale versie beschikbaar.

De digitale toetsen Rekenen-Wiskunde, Studievaardigheden, Woordenschat en Spelling beschikken over auditieve ondersteuning. U zou ervoor kunnen kiezen om de papieren variant van deze toetsen ook in de hogere groepen voor te lezen, zoals dat standaard gebeurt bij de toetsen voor groep 3 en 4. Het heeft echter de voorkeur om bij deze leerlingen de toetsen digitaal af te nemen om te voorkomen dat u bijvoorbeeld door uw stemgebruik de leerlingen onbewust hints geeft.

Aanpassingen: welke mogelijkheden hebt u?

• Algemeen

- Extra afnametijd (met uitzondering van de toetsen op het gebied van technisch lezen)
- Toets in meerdere delen afnemen (met uitzondering van de toetsen op gebied van technisch lezen)
- Vergroten van de teksten van A4 naar A3

• Spelling

- In groep 4 en 5 kan ervoor gekozen worden om standaard – dus ongeacht de toetsscore op de startmodule – vervolgmodule 1 (dictee) af te nemen bij leerlingen met dyslexie in plaats van vervolgmodule 2 (meerkeuze).

• Begrijpend lezen

- Het is altijd toegestaan om de leerling een toets van een lager niveau aan te bieden, het zogenoemde ‘toetsen op maat’. Daarmee zorgt u ervoor dat de leerling met dyslexie niet een te moeilijke toets hoeft te maken én dat u van die leerling nauwkeurige toetsresultaten krijgt.
- In **uitzonderlijke gevallen** kunt u ervoor kiezen om een leerling met ernstige leesproblemen voorafgaand aan de toetsafname de teksten **zelf** alvast door laten lezen, bij voorkeur op dezelfde dag als waarop de toets wordt afgenomen. De betreffende leerling mag de bijbehorende opgaven niet zien en de teksten mogen uiteraard niet worden nabesproken.

Waarom zijn er geen toepassingen toegestaan bij de toetsen Technisch lezen, AVI en DMT?
Omdat juist achterblijvende prestaties op deze toetsen een signaal zijn dat mogelijk sprake is van dyslexie. De toetsen zijn bedoeld om de technische leesvaardigheid van leerlingen in kaart te brengen: hoe vlot en nauwkeurig kunnen ze een geschreven woord of tekst ontsleutelen?

Hulpmiddelen en aanpassingen bij de Eindtoets Basisonderwijs

Hulpmiddelen

- Gesproken versie op cd of daisy-cd
- Vergrote versie van de opgavenboekjes (A3 formaat)
- Zwart-wit versie, om ervoor te zorgen dat leerlingen door de kleuren niet afgeleid worden

Aanpassingen

- Extra afnametijd
- Gebruik van een markeerstift

Waarom is er wel een auditieve versie van Begrijpend lezen beschikbaar bij de Eindtoets en de Entreetoets en niet bij de LVS-toetsen Begrijpend lezen?

Hier hebben wij voor gekozen omdat de doelen van deze toetsen verschillend zijn. Het doel van de LVS-toetsen is vaststellen hoe goed kinderen geschreven teksten kunnen begrijpen om op basis daarvan het onderwijsaanbod beter af te stemmen. Als u de toetsen zou voorlezen, meet de toets niet meer zuiver begrijpend lezen, maar iets wat het midden houdt tussen begrijpend lezen en

begrijpend luisteren. Wij adviseren om leerlingen met dyslexie naast de toets Begrijpend lezen – die niet wordt voorgelezen – ook de toets Begrijpend luisteren te laten maken. Door de prestaties op beide toetsen met elkaar te vergelijken, krijgt u informatie over de begripsvaardigheid van de leerling: maakt hij de toets Begrijpend lezen niet goed vanwege zijn dyslexie of omdat zijn begripsvaardigheid in het algemeen onder het gemiddelde ligt?

De belangrijkste functie van de Eindtoets Basisonderwijs is het geven van een onafhankelijk advies voor het best passende brugklatype in het voortgezet onderwijs. Omdat leerlingen met een dyslexieverklaring in het voortgezet onderwijs veelal gebruikmaken van hulpmiddelen bij het studeren en lezen van teksten, staan we het gebruik hiervan toe bij de Eindtoets. Dat betekent wel

dat het resultaat op het Eindtoets-onderdeel Begrijpend lezen dan geen zuivere meting meer is van de vaardigheid in begrijpend lezen. Omdat veel scholen de Entreetoetsen inzetten bij het formuleren van het schooladvies, hebben we ervoor gekozen om de richtlijnen van de Entreetoets

aan te laten sluiten bij die van de Eindtoets Basisonderwijs. Ook voor de Entreetoets-taken Begrijpend lezen geldt dat ze bij gebruik van een gesproken versie geen zuiver beeld meer geven van de begrijpende leesvaardigheid van de leerling.

Goed vastleggen en communiceren

Scholen maken soms bewust de keuze om toch hulpmiddelen of aanpassingen toe te staan, hoewel de toets daardoor niet meer echt meet waarvoor deze bedoeld is. Bijvoorbeeld omdat na een aantal jaren onderwijs en extra remediëring duidelijk is geworden dat de leerling een bepaalde

vaardigheid niet onder de knie krijgt. Dat hoeft op zich geen probleem te zijn, mits u zich realiseert dat de resultaten van deze leerling op de toets geen valide en betrouwbare meting meer zijn van de betreffende vaardigheid. Het is van belang dat u dit goed vastlegt én duidelijk communiceert naar ouders, behandelaars of een nieuwe school waar een leerling naartoe gaat. Zo weten zij

bijvoorbeeld dat 'de vaardigheid in begrijpend lezen van de leerling vergelijkbaar is met die van zijn groepsgenoten mits de teksten worden voorgelezen.' Voor de school én de ouders is het van belang dat zij zich realiseren dat deze leerling naar alle waarschijnlijkheid ander onderwijsaanbod nodig zal hebben dan zijn klasgenoten.

Meer informatie vindt u in de flyer 'Gebruik van hulpmiddelen en aanpassingen' op www.cito.nl

Advies van IEP:

Alles mag voor kinderen ondersteund worden met spraak. Ook begrijpend lezen. Dit moet de leerkracht wel apart aanzetten voor leerlingen met dyslexie.

Bijlage 6 Analyse Cito DMT

Individueel

Analyse toetsen:

Welke leerlingen hebben een te laag leestempo?

Welke leerlingen maken veel fouten? Welk type fouten?

Analyse opbrengst van de toetsen:

Hebben alle leerlingen voortgang gemaakt?

Bekijk hiervoor de DLE van de leerlingen. Vergelijk ze met de vorige toets.

In hoeverre wijkt dit af van hun DL? Zijn ze t.o.v zichzelf 5 DLE's vooruitgegaan? 5 DLE's is een half jaar. Is er voldoende vaardigheidsgroei?

Schrijf je bevindingen in je groepsoverzicht.

Groep

Analyse groepsopbrengst:

Is er genoeg vooruitgang bij de groep, als geheel?

Denk hierbij aan de gemiddelde score, percentage A/B leerlingen, percentage D/E leerlingen

Pittige Plustorens

Traject meer- en hoogbegaafde kinderen

Wie:

- Leerlingen bij wie een intelligentieonderzoek heeft aangetoond, dat ze meer- of hoogbegaafd zijn.
- Leerlingen, die een half jaar verder zijn getoetst en behalen op rekenen en begrijpend lezen.

Wat gaan ze doen?

- 1 x per week onder leiding van een leerkracht werken de kinderen met de Pittige Plustorens. (Voor de ochtendpauze, dus onder de rekenles)
- 1 x per week werken ze zelfstandig met hun opdracht, samen met 1 of 2 ouders. In de toekomst kunnen ze ook in de klas, zonder hulp, verder werken aan hun taak.

Wat verandert er in de klas?

- Leerlingen gaan compacten, indien nodig
- Op maandag werken ze met de Plustorens.
- 1 dag in de week voeren ze een Breinbrekeropdracht uit en werken ze in Kien of in Rekenmeester. Dit laatste kunnen ze ook doen, als ze minder dan 3 dagen nodig hebben voor hun rekenwerk uit de methode.

In de toekomst:

- Voor taal zijn er ook routeboekjes te verkrijgen.
- Spelling: Vooraf dictee afnemen en daarna wel of geen deelname aan het lesprogramma voor spelling van die week.
- Er is een digitale leeromgeving (Acadin). Hier kunnen leerlingen zelfstandig aan het werk rondom allerlei onderwerpen.

Schooljaar 2021-2022 gaan we onder begeleiding van de HB-specialisten ons HB-beleid verder uitwerken.

Bijgesteld dd: maart 2019
Inleiding

Sommige leerlingen hebben extra ondersteuning nodig om hun schoolloopbaan goed te doorlopen. Wat die kinderen nodig hebben en wat de school kan bieden is heel afhankelijk van de actuele situatie. Kinderen veranderen en scholen veranderen. Een schoolondersteuningsprofiel is een beschrijving van de algemene ondersteuningsmogelijkheden van de school, de grenzen aan opvangbaarheid en de ambities van het team ten aanzien van het begeleiden van kinderen met extra onderwijsbehoeften.

Om goed te kunnen inschatten of dat wat het kind nodig heeft geboden kan worden op deze school is altijd een goed gesprek nodig. In welke groep zou het kind komen, hoe groot is die groep, hoe is hij samengesteld, welke juf of meester staat ervoor, hoe is de situatie thuis, is er al ondersteuning vanuit de zorg en welke ondersteuning kan de school eventueel krijgen van het samenwerkingsverband? Dat zijn allemaal vragen die besproken moeten worden waarna kan worden afgewogen of dit de juiste school is.

Het schoolondersteuningsprofiel is een algemene beschrijving die een zo actueel mogelijk beeld geeft van de algemene mogelijkheden van de school. Binnen samenwerkingsverband O3 hebben we afgesproken dat we deze onderwerpen op dezelfde wijze bespreken zodat er iets te zeggen valt over het totaalbeeld van de regio. Elk schoolteam bespreekt jaarlijks de volgende items:

- Ontwikkeling van de basisondersteuning (de 10 standaarden) en conclusies
- Algemeen beeld van ondersteuningsmogelijkheden van de school
- Reflectie op begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften
- Conclusies
 - mogelijkheden
 - grenzen
 - ambities
 - ontwikkelpunten

Dit schoolondersteuningsprofiel is de weergave van de opbrengst van dat gesprek.

Ontwikkeling van de basisondersteuning

Basisondersteuning is die ondersteuning waarvan men binnen het samenwerkingsverband heeft afgesproken dat scholen die zelfstandig moeten kunnen bieden. Het is dus de ondersteuning die op elke school geboden zou moeten (kunnen) worden. Het samenwerkingsverband heeft 10 standaarden afgesproken en vraagt de scholen te evalueren of zij aan deze standaarden voldoen.

Wij denken dat wij op de volgende manier aan deze standaarden voldoen:

0 = soms

1 = meestal

2 = altijd

Onderaan zetten we conclusies in de vorm van tekstuele evaluatie of verbeterpunten.

Standaard:	0	1	2
1. de school is gericht op ontwikkeling, ontwikkelt zijn basiskwaliteit en dat is zichtbaar in het schoolplan en jaarplan.			x
2. de school stelt voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen ontwikkelperspectieven op met daarin een beredeneerd onderwijsaanbod, uitstroomperspectief en concrete doelen.			x
3. de school betreft leerlingen en hun ouders bij het opstellen van het ontwikkelperspectief.			x
4. de school beschrijft de onderwijsbehoeften van leerlingen en betreft leerlingen en hun ouders hierbij.			x
5. de school brengt bij aanvragen van arrangementen de eigen ondersteuningsbehoeften in kaart.			x
6. de school geeft aan bij de aanvragen van arrangementen waar de			x

mogelijkheden van de school ontoereikend zijn om aan de onderwijsbehoeften te kunnen voldoen.			
7. de school is in staat om in trajecten rond leerlingen met extra onderwijsbehoeften ouders als partner mee te nemen en eensluidend tot een aanvraag te komen. Daar waar dit niet lukt, vraagt de school tijdig ondersteuning zodat escalaties voorkomen worden.			x
8. de school werkt binnen plannen en personeelsbeleid aan de kerncompetenties van alle leerkrachten waar het gaat om relatie, competentie en autonomie van leerlingen.		x	
9. de school werkt binnen plannen en personeelsbeleid aan de kerncompetenties van alle leerkrachten waar het gaat om het ondersteunen van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.			x
10. de school kan aan een aantal veelvoorkomende onderwijsbehoeften van de leerlingen voldoen.			x

Algemeen beeld van de ondersteuningsmogelijkheden

De <u>aandacht en tijd</u> die wij kunnen bieden	De <u>deskundigheid</u> die wij in huis hebben	Onze <u>samenwerkings-partners</u>	De mogelijkheden van ons <u>gebouw</u>	De <u>protocollen en methodieken</u> die wij gebruiken
-Grote groepen in de combinatie, soms splitsing in enkele groep -Personele inzet, lkr, conciërge en vrijwilligers -Ruimte voor individuele aandacht -Zelfstandig werken	-Dyslexie -Autisme -2/3 combinatie -Rots en Water -Kanjerttraining -Bewegingsonderwijs (vakdocent) -Hoogbegaafdheid -Rekenspecialist -Leesspecialist	-Radarcollega's -Ortho-pedagoog -Kindercoach -O3 -Logopedist -Fysiotherapeut -Ambulant begeleiders -IB-netwerk -RT-ers	-Begane grond -Invalide toilet -Veel speelruimte om de school, veel groen -Grasveld naast de school	-Pittige Plus-torens -Dyslexie-prototcol -Pestprotocol -Digitaal Veiligheidsplan (arboplan) -HGW/HGPD -Kanvas -Soc. emot beleidsplan -Overgangs-protocol

-Extra ondersteuning vanuit arrangementen	(opleiding bijna afgerond)	-SMW -Schoolarts/JVP -Jeugdzorg/CJG -Jeugdpolitie -RPCZ -Leerplichtambtenaar		groep 2/3 -Snappet vanaf april '17 -Gebruik van Ipad/chromebook bij extra ondersteunende programma's.
---	----------------------------	---	--	---

Evaluatie basisondersteuning 2017-2018

Hulpvraag op het gebied van:	Relatie	Ontwikkeling	Welbevinden	Veiligheid
Leren en ontwikkeling		Dyslexie (radarbreed wordt nieuw protocol opgesteld)		Kanjertraining afgerond voor deel 1 en 2. Volgend jaar deel 3 inplannen.
Fysiek/medisch				
Gedrag/seo		Gedrag	Kindercoach	Kanjertraining afgerond voor deel 1 en 2. Volgend jaar deel 3 inplannen. Soc. Veiligheidscoördinator.
werkhouding				
thuisituatie	Thuisbegeleiding SMWO Intervence, familieberaad			Ondersteuningsaanvragen gezin en kind

Hoe lukt het ons om: ➔	de relaties met leerkracht en andere kinderen goed te houden?	de ontwikkeling van de leerling op peil te houden?	het welbevinden van de leerling op peil te houden?	de veiligheid van de leerling en de groep te waarborgen?																																
Hulpvraag op het gebied van: ↓																																				
Leren en ontwikkeling	<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr></table>	0	1	2	3				x	<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr></table>	0	1	2	3				x	<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr></table>	0	1	2	3				x	<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr></table>	0	1	2	3				x
0	1	2	3																																	
			x																																	
0	1	2	3																																	
			x																																	
0	1	2	3																																	
			x																																	
0	1	2	3																																	
			x																																	
In het algemeen lukt ons dit:																																				
<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr></table>	0	1	2	3				x																												
0	1	2	3																																	
			x																																	

Fysiek/medisch In het algemeen lukt ons dit: <table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr></table>	0	1	2	3				x	<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr></table>	0	1	2	3				x	<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr></table>	0	1	2	3				x	<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr></table>	0	1	2	3				x	<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr></table>	0	1	2	3				x
	0	1	2	3																																								
				x																																								
	0	1	2	3																																								
			x																																									
0	1	2	3																																									
			x																																									
0	1	2	3																																									
			x																																									
0	1	2	3																																									
			x																																									
Gedrag/sociaal-emotioneel In het algemeen lukt ons dit: <table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td>x</td><td></td></tr></table>	0	1	2	3			x		<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td>x</td><td></td></tr></table>	0	1	2	3			x		<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td>x</td><td></td></tr></table>	0	1	2	3			x		<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td>x</td><td></td></tr></table>	0	1	2	3			x		<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td>x</td><td></td></tr></table>	0	1	2	3			x	
	0	1	2	3																																								
			x																																									
	0	1	2	3																																								
		x																																										
0	1	2	3																																									
		x																																										
0	1	2	3																																									
		x																																										
0	1	2	3																																									
		x																																										
Werkhouding In het algemeen lukt ons dit: <table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td>x</td><td></td></tr></table>	0	1	2	3			x		<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td>x</td><td></td></tr></table>	0	1	2	3			x		<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td>x</td><td></td></tr></table>	0	1	2	3			x		<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td>x</td><td></td></tr></table>	0	1	2	3			x		<table><tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td></td><td></td><td>x</td><td></td></tr></table>	0	1	2	3			x	
	0	1	2	3																																								
			x																																									
	0	1	2	3																																								
		x																																										
0	1	2	3																																									
		x																																										
0	1	2	3																																									
		x																																										
0	1	2	3																																									
		x																																										

Reflectie op omgaan met extra onderwijsbehoeften

0 = we kunnen dit meestal niet 1 = we hebben hier regelmatig ondersteuning bij nodig 2 = we hebben hier soms ondersteuning bij nodig 3 = we kunnen dit meestal zelfstandig

Conclusies

Standaarden van de basisondersteuning – O3

Standaard 1: de school is gericht op ontwikkeling, ontwikkelt zijn basiskwaliteit en dat is zichtbaar in het schoolplan en jaarplan.	In orde
Standaard 2: de school stelt ontwikkelperspectieven op met daarin een beredeneerd onderwijsaanbod, uitstroomperspectief en concrete doelen.	In orde
Standaard 3: de school betreft leerlingen en hun ouders bij het opstellen van het ontwikkelperspectief.	In orde
Standaard 4: de school beschrijft de onderwijsbehoeften van leerlingen in de vijf domeinen (aandacht en tijd, gebouw, samenwerking, deskundigheid en voorzieningen) en betreft leerlingen en hun ouders hierbij	De 5 domeinen hebben we algemeen in kaart gebracht. Bij zorgleerlingen beschrijven we nog niet de specifieke onderwijsbehoefte op alle 5 de domeinen.
Standaard 5: de school brengt bij aanvragen de eigen ondersteuningsbehoeften in kaart.	In orde
Standaard 6: de school geeft aan waar de mogelijkheden van de school ontoereikend zijn om aan de onderwijsbehoeften te kunnen voldoen.	In orde
Standaard 7: de school is in staat om in trajecten rond leerlingen met extra onderwijsbehoeften ouders als partner mee te nemen en eensluidend tot een aanvraag te komen. Daar waar dit niet lukt, vraagt de school tijdig ondersteuning zodat escalaties voorkomen worden.	In orde
Standaard 8: de school werkt binnen plannen en HR beleid aan de kerncompetenties van alle leerkrachten waar het gaat om relatie, competentie en autonomie van leerlingen.	In het schooljaar 2018-2019 starten we binnen schoolontwikkeling met de onderwerpen eigenaarschap, gedeelde verantwoordelijkheid en competenties. Dit zal ook opgenomen worden in het nieuwe schoolplan 2019-2023.
Standaard 9: de school werkt binnen plannen en HR beleid aan de kerncompetenties van alle leerkrachten waar het gaat om het ondersteunen van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	In het schooljaar 2018-2019 wordt de 360 graden feedback ingezet.
Standaard 10: de school kan aan een aantal veelvoorkomende onderwijsbehoeften van de leerlingen voldoen.	Zie schema bijlage 14

Basisondersteuning in onderwijsbehoeften

Op het gebied van		Leerlingen die behoefte hebben aan (een):	Conclusie
Leren en ontwikkeling	Deskundigheid	- aangepast onderwijsaanbod voor lezen en spelling (het hoe en/of het wat), ook in geval van een stoornis - meer uitdagende leerstof naast of in plaats van het reguliere groepsaanbod - aangepast onderwijsaanbod voor rekenen, begrijpend lezen en andere vakgebieden (het hoe en/of het wat) als het een of twee vakgebieden betreft.	In orde
	Aandacht en tijd	- Verlengde instructie, aangepaste instructie - Extra inoefentijd - Extra aandacht van de leerkracht - Pre-teaching - Tutor/maatje	-Er is behoefte om hier extra tijd voor vrij te maken.
	Voorzieningen	- Remediërende materialen - Remediërende software - Visuele ondersteuning - Werken op een computer	In orde
	Gebouw	Aanpassingen in ruimte i.v.m. concentratie of instructie in kleine setting.	In de klassen werken we met study buddy's. We hebben nog geen vaste aparte ruimte voor een kind dat een rustplek nodig heeft.
	Samenwerking	Samenwerking met ouders i.v.m. extra inoefentijd. - Behandelaar i.h.k.v. de vergoedingsregeling dyslexie - Met HGPD-er - Met eventuele zorginstelling.	In orde
Fysiek en medisch	Deskundigheid	Leerkrachten die creatief nadenken over oplossingen voor licht motorische problemen. - Leerkrachten die zich verdiepen in medische problemen voor zover die aandacht van de leerkracht vragen qua signalering of toedienen medicatie	Er is een nieuw medisch protocol in de maak
	Aandacht en tijd	Extra aandacht of tijd voor verwerking.	In orde
	Voorzieningen	- Afspraken rond medisch handelen	Plan in de maak. Aanvullingen in plan

		- Aanpassingen in materiaal i.v.m. lichte motorische beperkingen - Werken met laptop, tablet of computer - Hulpmiddelen als wiebelkussen e.d. - Protocollen	voor wanneer werken met laptop, wiebelkussen ed.
	Gebouw	- Aanpassingen in ruimte i.v.m. lichte motorische beperkingen. - Speellokaal - Rustruimte	-Rustruimte ontbreekt
	Samenwerking	- Met ouders rond medisch handelen - Met zorginstellingen/ therapeuten e.d.	In orde
Sociaal- emotioneel en gedrag	Deskundigheid	- Een planmatige aanpak van de interactie of gedragsinterventies - Leerkrachten met basiskennis van gedragsproblemen of stoornissen die zich flexibel willen opstellen - Rust en orde in de groep - Een veilig pedagogisch klimaat - Het bevorderen van vriendschappen en acceptatie - Ondersteuning van het zelfvertrouwen	In de school werken we met Kanjertraining en bouwen de aanpak in de toekomst uit. (zie beleidsplan soc. emot. ontw)
	Aandacht en tijd	- Korte individuele gesprekjes - Een vertrouwenspersoon - Een maatje en/of tutor - Gericht belonen, straffen en negeren.	In orde
	Voorzieningen	Methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling	In orde
	Gebouw	-Ruimte om even terug te trekken en tot rust te komen - Ruimte voor gesprekjes	-Rustruimte ontbreekt
	Samenwerking	- Met ouders - Met HGPD-er - Met zorginstellingen	In orde
Werkhouding	Deskundigheid	- Gevarieerd aanbod van instructie- en verwerkingsvormen - Heldere structuur qua regels en afspraken - Een leerkracht die verwachtingen uitspreekt en afstemt - Een duidelijk programma	In orde

		- Regelmaat	
	Aandacht en tijd	Aandacht tijdens zelfstandige verwerking	In orde
	Voorzieningen	- Time-timers - Klok - Ondersteunende materialen - Werken op computer, laptop of tablet	In orde
	Gebouw	- Rustige werkplekken	In orde
	Samenwerking	- Met ouders - Met HGPD-er	In orde
Thuisituatie	Deskundigheid	- luisterend oor - leerkracht die vaardig is in gespreksvoering - leerkracht die vaardig is in signaleren - afgestelde verwachtingen	We moeten alert blijven op signalen
	Aandacht en tijd	-individuele gesprekjes	In orde
	Voorzieningen	- Meldcode - Duidelijke afspraken en protocollen in de school	Deze nalopen
	Gebouw	Gespreksruimten	In orde
	Samenwerking	-met ouders - met zorginstellingen	In orde

Bijlage 9 Onderwijs aan langdurig zieke kinderen

Artikel 9a wpo gaat over: Ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen

1. Bij het geven van onderwijs aan een leerling die is opgenomen in een ziekenhuis of die in verband met ziekte thuis verblijft, kan het bevoegd gezag van een school worden ondersteund.
2. De ondersteuning bedoeld in het eerste lid wordt verzorgd door:
 - a. een educatieve voorziening bij een academisch ziekenhuis of
 - b. een schoolbegeleidingsdienst als bedoeld in artikel 179, indien de leerling is opgenomen in een ziekenhuis niet zijnde een academisch ziekenhuis dan wel indien de leerling in verband met ziekte thuis verblijft.

Sinds 1 augustus 1999 zijn basisscholen zelf verantwoordelijk voor het onderwijs aan langdurig zieke kinderen. Een uitzondering hierop zijn kinderen die in een academisch ziekenhuis worden behandeld.

Het gaat om die kinderen die gedurende langere tijd in een ziekenhuis zijn opgenomen of langdurig ziek thuis zijn.

Voor kortdurende ziekmeldingen kunnen de bestaande schoolafspraken worden gehandhaafd.

Het is van groot belang, dat de school tijdens het ziek zijn contacten organiseert met het zieke kind. Het is natuurlijk belangrijk ervoor te zorgen dat het leerproces zo goed mogelijk doorloopt. Nog belangrijker is het gevoel van het zieke kind "erbij te blijven horen". Dat kan op allerlei manieren plaatsvinden. Het zieke kind kan worden bezocht door de groepsleerkracht(en) en medeleerlingen en/of op bepaalde tijden volgens afspraak de school bezoeken. Als dit om medische redenen niet mogelijk is, kan er gebruik gemaakt worden van bv. video-opnamen in de klas en/of thuis, telefonisch contact met klasgenootjes en evt. contact met behulp van e-mail en webcam.

Het spreekt vanzelf, dat brieven, kaartjes en tekeningen een belangrijke rol spelen in het onderhouden van het contact tussen school en het zieke kind.

Per situatie wordt bekeken wat de mogelijkheden van zijn. Veel hangt af van de medische behandeling en de draagkracht van kind, ouders en school.

De school kan deze activiteiten natuurlijk alleen in goed overleg met de ouders van het zieke kind uitvoeren. We realiseren ons, dat de ouders van een langdurig ziek kind een moeilijke periode doormaken en dat er op verschillende gebieden veel van hen wordt gevraagd.

Volgens de wet: Ondersteuning aan zieke leerlingen, kan de school een beroep doen op de schoolbegeleidingsdienst. In Zeeland is dat het RPCZ.

Medewerkers van het RPCZ kunnen scholen helpen bij het zo goed mogelijk begeleiden van het onderwijsproces tijdens de periode van ziekte.

De procedure, die wij binnen onze school volgen om in zo'n geval beslissingen te kunnen nemen is als volgt:

1. Als duidelijk is, dat een leerling van onze school langer dan 2 weken in een ziekenhuis wordt opgenomen of ziek thuis is, neemt de groepsleerkracht en/of de intern begeleider van de school contact op met de ouders om de situatie door te spreken en onderhouden van de contacten d.m.v. (zieken)huisbezoek, telefonisch of schriftelijk.
2. De groepsleerkracht(en) en de intern begeleider nemen in overleg met de directie en de ouders van het zieke kind het besluit wel of geen externe hulp van de schoolbegeleidingsdienst in te schakelen.
3. De school ontwikkelt in overleg met de ouders een planmatige aanpak. (wel of niet met externe begeleiding) Daarbij rekening houdend met de draagkracht van leerling en ouders.
4. De school blijft verantwoordelijk, voor de te ontwikkelen en uit te voeren aanpak. Tijdens het uitvoeren van de aanpak vindt regelmatig overleg met de ouders plaats.
5. De kinderen uit de groep van de zieke leerling bezoeken, indien mogelijk, met de leerkracht de zieke leerling. Of zij zorgen voor telefonisch, schriftelijk of mailcontact of andere mogelijkheden per computer. Het is van belang dat de zieke leerling het gevoel blijft behouden erbij te horen.